

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Octavian Balanici și Ghenadie Gajiu
(art. 145 alin. (2), 151 alin. (4) și 287 alin. (2) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1253/2024
Nr. PIGD 1-15058775-01-Ira-29112024)*

Recurs admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1) CPP, deoarece instanțele au neglijat ordonanța procurorului de renunțare la învinuire; Condițiile renunțării la învinuire și procedura de examinare a acesteia; Respingerea renunțării procurorului la învinuire și adoptarea unei hotărâri noi; Corelarea dintre infracțiunile prevăzute de art. 151 și 287 CP; individualizarea pedepsei; Soluționarea acțiunii civile.

30 septembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Vadim Belous, Petru Cocitov, Marcela Nicorici;
Instanța de apel: Dumitru Pușca, Andrian Ciobanu, Iulia Grosu, Gheorghe Scutelnic,
Viorel Pușcaș, Oleg Moraru;
Instanța de recurs: Nadejda Toma, Ion Guzun, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Victor Boico.

Textul corespunde originalului

Judecând în ședință publică, cu participarea părților, recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Octavian Balanici și Ghenadie Gajiu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judecători*,

cu participarea grefierului Veronica Arcuș,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Octavian Balanici s-a născut în anul 1977 în mun. Chișinău, iar Ghenadie Gajiu – în anul 1975, în r. Rezina. Ei au fost apărați de avocații Ion Vicol, Andrei Mațco și Vladislav Ciobanu-Nițuleac.

2. Octavian Balanici și Ghenadie Gajiu au fost puși sub învinuire în baza art. 42 alin. (2), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Octavian Balanici a mai fost pus sub învinuire și în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, iar Ghenadie Gajiu – și în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

3. Prin sentință, procesul penal intentat în baza art. 42 alin. (2), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat din cauza intervenirii prescripției răspunderii penale. Ghenadie Gajiu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal și condamnat la 10 ani de închisoare. Acțiunea civilă a fost admisă în principiu. Procurorul a renunțat la învinuirea în privința lui Octavian Balanici în baza art. 151 Cod penal, însă instanța de judecată nu s-a pronunțat cu privire la renunțare.

4. Sentința a fost contestată de procuror, de avocatul succesorului victimei, de inculpatul Ghenadie Gajiu și de avocatul Vladislav Ciobanu-Nițuleac, în numele lui Octavian Balanici.

5. Instanța de apel a judecat cauza de două ori. Ultima rejudecare a apelului a avut loc la 16 iulie 2024. Curtea de Apel Bălți i-a găsit pe Octavian Balanici și Ghenadie Gajiu vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Ei au fost eliberați de pedeapsă, pe motivul intervenirii prescripției. Ghenadie Gajiu a fost achitat de acuzația adusă în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de el. Nici de această dată, instanța nu s-a pronunțat asupra renunțării procurorului la învinuirea lui Octavian Balanici în baza art. 151 Cod penal.

6. Procurorul, avocatul succesorului victimei și avocatul lui Balanici au depus recurs. Procurorul pretinde că Gajiu eronat a fost achitat. Procurorul și avocatul lui Balanici susțin că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra renunțării la învinuire

în privința lui Balanici. Partea vătămată susține că vinovat este Balanici și nu susține renunțarea procurorului la învinuire.

7. Urmărirea penală a fost desfășurată în perioadele 12 august 2013 – 09 noiembrie 2015 și 28 decembrie 2017 – 13 februarie 2018. Prima instanță a examinat cauza în perioadele 18 septembrie 2015 – 22 decembrie 2017 și 21 februarie 2018 – 05 aprilie 2019. Instanța de apel a analizat cauza în perioadele 17 iunie 2019 – 06 decembrie 2021 și 12 decembrie 2022 – 16 iulie 2024. Instanța de recurs a examinat cauza în perioada 09 martie – 24 octombrie 2022. La 03 octombrie 2024, cauza a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție.

8. La 12 mai 2025, judecătorul raportor a solicitat părților prezentarea referințelor. La 23 iulie 2025, completul de judecată a dispus organizarea unei ședințe publice pe 08 septembrie 2025. La ședință s-au prezentat procurorul Cătălin Scutelnic, apărătorii Radu Dumneanu, Andrei Mațco și Vladislav Ciobanu-Nițuleac, inculpatul Ghenadie Gajiu, succesorul victimei, Eugenia Ceban, precum și martorul Denis Vidrașco. Inculpatul Octavian Balanici a depus o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, cerere susținută de părți. Instanța a admis solicitarea și a dispus examinarea recursurilor în absența acestuia.

ÎN FAPT

a. Acțiuni procesuale

9. La 08 august 2013, Vitali Covali a decedat. Au fost pornite două cauze penale. Una, la 12 august 2013, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal (omor) și alta, la 02 noiembrie 2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal (huliganism agravat).

10. La 16 noiembrie 2013, Ghenadie Gajiu și Octavian Balanici au fost puși sub învinuire în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), j) Cod penal (f.d. 131-132 și 243-244, vol. 3).

11. La 04 septembrie 2015, Gajiu a fost scos de sub învinuire pe capătul de acuzare privind art. 145 Cod penal (f.d. 224-229, vol. 4). La 07 septembrie 2015, învinuirea adusă lui Balanici a fost modificată. El a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal (cauzarea de vătămări corporale grave ce a provocat decesul) (f.d. 235-236, vol. 4). De asemenea, Balanici și Gajiu au fost puși sub învinuire în baza art. 42 alin. (2), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal (f.d. 138, vol. 5).

12. Procurorii au transmis în instanța de judecată două cauze diferite, la 14 septembrie și, respectiv, 13 noiembrie 2015. La 08 februarie 2016, Judecătoria Florești a dispus conexarea acestora (f.d. 106, vol. 6).

13. La 22 decembrie 2017, Judecătoria Soroca, sediul Florești, a admis cererea procurorului Gheorghe Iapără și a dispus restituirea cauzei către Procuratura Florești pentru modificarea învinuirii, în sensul agravării (f.d. 172-175, vol. 7). La

24 ianuarie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a admis demersul procurorului Nicolae Dumbrăveanu, a declarat nulă ordonanța din 04 septembrie 2015 (vezi para. 13) și a dispus reluarea urmăririi penale în privința lui Gajiu. Ordonanța a fost anulată în baza declarațiilor martorului Denis Vidrașco făcute în prima instanță. La audierea repetată în instanță, acesta a relatat că l-a văzut pe Ghenadie Gajiu în timp ce îl scufunda pe Covali în Nistru. Aceste afirmații au fost calificate drept fapte recent descoperite (f.d. 11-13, vol. 8).

14. La 12 februarie 2018, Gajiu a fost pus din nou sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal (f.d. 14-15, vol. 8). Ca urmare a modificării învinuirii, Balanici a continuat să fie învinuit în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (f.d. 35, vol. 8).

15. La 11 decembrie 2018, procurorul Nicolae Dumbrăveanu a renunțat la învinuirea lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal. Renunțarea a avut loc după cercetarea probelor în instanță. Ordonanța de renunțare la învinuirea are două pagini, iar motivarea ei este următoarea (f.d. 120-121, vol. 9):

„Conform raportului de expertiză judiciară nr. 254 din 18.10.2017, moartea lui Covali Vitalie se datorează asfixiei mecanice prin înec. ...

Luînd în considerație cele expuse și anume faptul că în cadrul cercetărilor judecătorești, ansamblul de probe nu confirmă învinuirea adusă lui Balanici Octavian în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal, dat fiind faptul că același ansamblu de probe indică asupra ceea că moartea lui Covali Vitalie a survenit de pe urma acțiunilor violente ale lui Gajiu Ghenadie, consider necesară renunțarea la învinuirea înaintată lui Balanici Octavian, în partea ce ține de acuzarea acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal.”

b. Învinuirea adusă

16. Ghenadie Gajiu și Octavian Balanici au fost învinuiți că, la 08 august 2013, la ora 01:30, pe malul râului Nistru, în apropierea s. Curături, r. Șoldănești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în prezența mai multor persoane, au acționat cu cinism și obraznicie deosebită. Ei l-au înjurat pe Vitali Covali și i-au aplicat multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i două excoriații și o echimoză pe cap; o echimoză în regiunea temporală stînga; două excoriații liniare și două echimoze pe antebrațul stîng, hemoragii în țesuturile moi ale capului, gâtului și toracelui. Prin aceste acțiuni, Ghenadie Gajiu și Octavian Balanici au încălcat ordinea publică și au manifestat o lipsă de respect față de cei prezenți. Acțiunile date au fost încadrate în baza art. 42, 287 alin. (2) lit. b) Cod penal (huliganism săvârșit de două persoane).

17. Ghenadie Gajiu a mai fost învinuit că, la 08 august 2013, între ora 01:30 – 02:19, pe malul râului Nistru, aproape de s. Curături, r. Șoldănești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, l-a ajuns din urmă pe Vitalie Covali, care se îndrepta spre apă. Gajiu, cu o deosebită cruzime, l-a scufundat forțat de mai multe ori în apă pe

Covali, provocându-i asfixia mecanică prin înec. Acest fapt a dus la decesul ultimului. Acțiunile au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

18. Octavian Balanici a mai fost învinuit că, la 08 august 2013, în jurul orei 01:30, aflându-se pe malul râului Nistru, în apropierea s. Curaturi, r. Șoldănești, în stare de ebrietate alcoolică, pe fondul unui conflict cu Vitali Covali, i-a aplicat acestuia o lovitură cu muchia palmei mâinii drepte în regiunea lateral-stângă a gâtului. În urma loviturii, victimei i-a fost cauzată o vătămare corporală gravă, exprimată prin traumă închisă a gâtului, confirmată prin hemoragii în regiunea arterei carotidei stângi. În jurul orei 02:00, în aceeași dată, Vitali Covali a decedat. Acțiunile au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (vătămare intenționată gravă a integrității corporale, care a provocat decesul victimei).

c. Probele

i. găsirea cadavrului

19. La 08 august 2013, la ora 02:20, Vitalie Cojocari a înștiințat telefonic despre faptul că în apropierea stației de pompare din preajma s. Tarasova, r. Rezina, o persoană pe nume Vitalie, fiind la pescuit, a intrat în apă și s-a înecat (f.d. 30, vol. 1).

20. La 08 august 2013, autoritățile au luat declarații de la Octavian Balanici, Denis Vidrașco, Vitalie Cojocari și Ghenadie Gajiu. Toți cei intervievați au declarat că Vitalie Covali era în stare de ebrietate avansată. El a mers pe digul de piatră, și-a pierdut echilibrul și a căzut în apă. Vitalie Cojocari a sărit în ajutor, dar căutările nu s-a soldat cu succes. Octavian Balanici și Denis Vidrașco au declarat că nu cunosc detalii deoarece dormeau. Ei s-au trezit la momentul căutării. Vitalie Cojocari a menționat și faptul că Vitalie Covali a strigat de câteva ori că se scufundă și că în ajutor a sărit și Ghenadie Gajiu (f.d. 37-40, vol. 1).

21. Materialele cauzei nu conțin ora exactă a scoaterii cadavrului din râu. Martorul Vladimir Ceban a declarat că a fost prezent la momentul scoaterii din apă a cadavrului fiului vitreg, Vitalie Covali. Acesta a avut loc în intervalul de timp ora 15:00-16:00. Cadavrul era îmbrăcat și încălțat. Pe corp nu erau leziuni, dar nasul și partea stângă a feței erau murdare de sânge. Sângele era încheagat. Cadavrul avea mâinile strânse la piept și picioarele strânse în genunchi. Expertul Lipovan a concluzionat că Vitalie Covali a murit prin înec. Martorul avea dubii în ceea ce privește cauza decesului. Covali era bun înotător și era prezentă crusta de sânge pe față, iar sângele în apă nu se încheagă. De asemenea, la locul faptei era prezent și Balanici, iar între defunct și Balanici erau relații „neprielnice”. La câteva zile după înmormântare, Vladimir Ceban a discutat cu Lipovan, întrebându-l de unde este sângele pe față. Ultimul i-a spus că el (Ceban) a lucrat în poliție, că „știe cum este”, și că omul poate muri de la o lovitură. Martorul a purtat o discuție cu Gajiu și acesta i-a spus că nu este vinovat, iar avocatul Vicol a sugerat „că trebuie de lucrat cu Balanici” (f.d. 93-97, vol. 9).

22. Martorii Alexandr Pagujanski și Oleg Chișlari (scafandrii) au declarat că căutarea cadavrului a durat 40 de minute. Cadavrul a fost găsit pe fundul râului, lângă o groapă cu adâncimea de 3-3,5 de metri, unde posibil se forma vârtej. Locul depistării cadavrului și locul înecului nu coincid. Cadavrul este mutat de curenții de apă. Când au scos cadavrul acesta era în poziție dreaptă și posibil ca el să fi stat în apă în jur de cinci ore (f.d. 98-104, vol. 9). Potrivit procesului-verbal de cercetare a cadavrului din 08 august 2013 (orele 20:33 și 20:59), cadavrul lui Vitalie Covali era îmbrăcat și încălțat. Picioarele erau întinse. Brațele ridicate în sus, un pic desfăcute. Din cavitatea nazală se observă un lichid roșu-brun, sub formă de scurgere (f.d. 33-36, vol. 1).

23. Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 august 2013 a avut ca obiectiv o porțiune de teren situată pe malul râului Nistru. În acest loc a fost scos din apă și examinat cadavrul lui Vitalie Covali. La fața locului au fost identificate două punți, una confecționată din bârne de lemn și alta din pietre, ambele ieșind în largul râului la o distanță de șase metri. În cadrul cercetării au fost efectuate măsurători ale adâncimii la diferite distanțe față de mal. Astfel, la un metru de mal, adâncimea era de 0,23 de metri, la doi metri – 0,35 de metri, la patru metri – 0,5 metri, la cinci metri – 0,8 metri, la șase metri – 1,57 de metri, iar la șapte metri adâncimea depășea trei metri (f.d. 44-68, vol. 1).

24. La 18 august 2013, Oleg Scripnica a găsit un lăntișor care aparținea defunctului. Lăntișorul era la o distanță de doi metri de la mal, în apropierea locului incidentului, în iarbă. El era rupt (f.d. 41-42, 95-96, 122 și 148, vol. 1).

ii. concluzii specialiștilor

25. Raportul de examinare medico-legală nr. 145, din 09 august 2013, întocmit de expertul O. Lipovan menționează că decesul lui Vitalii Covali a survenit în rezultatul asfíxiei mecanice prin înec. Expertul a indicat că de la cavitățile și organele secționate ale cadavrului se simte un miros puternic de alcool. Pe corpul decedatului au fost depistate vătămări corporale neînsemnate (excoriații și echimoze a capului și antebrățului stâng). Acestea au fost cauzate prin acțiunea cu un corp dur, bont, sau la lovire de el, nemijlocit înainte de moarte. Expertul a descris că la nivelul gâtului nu există traume și că plămânii sunt de consistență moale-elastică. De pe suprafața de secțiune, spontan și la presiune, se elimină sânge fluid roșu-închis spumos, în cantități moderate (f.d. 150-152, vol. 1).

26. Prin raportul de expertiză nr. 1541 din 13 noiembrie 2013, efectuat după exhumarea cadavrului, trei experți (Alexandru Hăbășescu, Eduard Lungu și Ivan Zuza) au prezentat concluziile lor. Aceștia au avut la bază rezultatele actelor de examinare histopatologică nr. 2334 și 2475. Conform acestora, planctonul diatomee Cyclotella Kuetzingiana a fost depistat doar în cavitatea osului sfenoid. De asemenea, s-au bazat pe actele de examinare histopatologică nr. 2347 și 2348. La Vitalie Covali au fost identificate vătămări corporale neînsemnate: echimoze și excoriații pe cap și antebrățul stâng. Totodată, s-a constatat o vătămare corporală gravă: hemoragii vitale în țesutul perivascular al arterei carotide și în mușchii

gâtului pe partea stângă, cu modificări reactive incipiente. Vechimea acestei vătămări corporale grave a fost estimată la 30–40 de minute înainte de deces. Experții au concluzionat că moartea lui Vitalie Covali a survenit în urma unui stop cardiac reflector, instalat ca urmare a traumei închise a gâtului. Aceștia au mai precizat că nu au fost depistate semne morfologice caracteristice înecului (f.d. 161-166, vol. 1).

27. Potrivit raportului de expertiză suplimentară nr. 166-1541D, din 17 decembrie 2013, experții Alexandru Hăbășescu, Eduard Lungu și Ivan Zuza au concretizat că leziunea din zona gâtului a fost produsă prin acțiune traumatică, lovire cu un corp contondent dur: care poate fi atât piciorul cât și pumnul. Decesul în astfel de traume are loc într-o perioadă scurtă de timp, de la câteva zeci de secunde până la câteva minute. În acest interval, victima poate să se deplaseze pe distanțe mici și să efectueze mișcări conștiente de scurtă durată ce nu necesită efort fizic major (f.d. 172-173, vol. 1).

28. Ținând cont de divergențele dintre rapoarte, a fost dispusă expertiză medico-legală în comisie. Comisia de experți (Sergiu Tighineanu, Grigore Mutoi și Valeri Savciuc), în raportul nr. 1, din 17 ianuarie 2014, a concluzionat că hemoragia în regiunea superioară și medie a mușchiului sternocleido-mastodian, care cuprinde teaca musculară perivasculară a arterei carotide stângi, cu un aspect brun-roșu întunecat, este vitală, s-a format cu puțin timp înainte de deces, prezintă un semn caracteristic al încordării, cu ruperea fibrelor mușchiului în timpul înecului ca reacție a persoanei de a se salva. Din acest motiv, ea nu poate fi supusă calificării medico-legale. Moartea lui Vitalie Covali s-a datorat asfixiei mecanice prin înec, deoarece în cavitatea osului sfenoid a fost depistat planctonul diatomee *Cyclotelella Kuetzingiana*. Alcoolemia victimei (3,36 ‰ în sânge și 5,62 ‰ în urină) a fost un factor favorizant al decesului (f.d. 187-197, vol. 1).

29. În baza cererii succesorului victimei, a fost dispusă efectuarea unei expertize în România. Potrivit raportului de expertiză nr. A.5/2700/2014, din 11 februarie 2015, experților români le-au fost puse la dispoziție toate rapoartele întocmite de experții din Republica Moldova și imaginile fotografice ale cadavrului efectuate la 08 august și 05 septembrie 2013. Conform raportului, în imaginile din 08 august 2013 se observă prezența unei posibile tumefacții în regiunea latero-cervicală stângă. Experții români au concluzionat că moartea victimei a fost violentă. Ea s-a datorat leziunii traumatice profunde localizate în zone reflexogene „cervical antero-lateral stanga, 1/3 medie și superioară, infiltrat sanguin alungit de 6/1,5 cm. cu profunzimea de 2-2,5 cm, care cuprind teaca musculară perivasculară a carotidei stângi și peretele propriu-zis a vasului, cu un aspect brun-roșu întunecat, asemănător hemoragiei, axa orizontală; epigastric, infiltrat sanguin la nivelul procesului xifoid, oval, de 5x4 cm”. Între aceste leziuni traumatice și deces există legătură de cauzalitate directă. Aceasta legătură de cauzalitate este susținută de morfologia leziunilor traumatice externe și interne, de stadiul evolutiv al acestora raportat la momentul producerii decesului, de prezenta

leziunilor traumatice epigastrice și a celor laterocervicale stângi cu extensie în planurile anatomice profunde (până la nivelul peretelui arterei carotide), și de existența leziunilor hipoxice cerebrale și de aspectul macroscopic și microscopic visceral, evidențiate în cursul examinărilor histopatologice repetate consecutive necropsiei și exhumării. Stadiile evolutive ale leziunilor traumatice pledează pentru existența unor episoade traumatice succesive, fiind puțin probabil ca victima să se mai fi deplasat după producerea leziunilor traumatice laterocervicale stângi. Nu se confirmă moartea reflexă prin traumatism forte într-o zonă reflexogenă, deoarece modificările histopatologice arată supraviețuire 30-40 de minute. Deci, stopul cardiac nu a fost imediat. Starea de îmbibație alcoolică putea avea un rol favorizant în apariția decesului, în funcție de reactivitatea individuală la acțiunea factorului traumatic agresional. Prezența planctonului exclusiv la nivelul sinusului sfenoid, ce a fost evidențiat de-abia după circa o lună de la deces (la exhumare) s-a datorat unei contaminări accidentale în cursul primei autopsii (09 august 2013) sau a exhumării (05 septembrie 2013), planctonul nefiind evidențiat la nivelul plămânului, splinei sau femurului. Experții români au exclus versiunea experților moldoveni privind înecul, deoarece nu există certitudinea unei asfixii mecanice prin submersie în apă dulce (absența petelor asfixice subseroase și îndeosebi a peteșilor asfixice subpleurale de tip Paltauf, în cazul inecului în apă dulce (elementul principal al sindromului asfixic morfopatologic), lipsa apei în stomac și în căile aeriene superioare și inferioare, inclusiv absența ciupercii înecatului - spuma perioro-nazală și prezența planctonului doar în lichidul din sinusul osului sfenoid. Ei au apreciat că victima nu se putea deplasa spre râu și nici să fi fost aruncată, în apă în timp de trăia, deoarece asfixia mecanică prin înecare nu este obiectivată macroscopic, histopatologic sau prin analiza planctonului (prezența acestuia în sinusul sfenoidal poate reprezenta o contaminare post-mortem în condițiile absenței acestuia în organe și spongiosa oaselor). Având în vedere datele medico-legale necroscopice și de laborator, experții au apreciat că, după deces, corpul inert/cadavrul lui Covali a fost transportat /aruncat în apă, deoarece nu s-a obiectivat certitudinea unei asfixii mecanice prin submersie în apă dulce, ci doar semne post-mortem de ședere a cadavrului în apă (f.d. 112-123, vol. 4).

30. Având în vedere rapoartele de expertiză divergente, acuzarea a dispus expertiză medico-legală suplimentară, în comisie. Prin raportul de expertiză nr. 169, din 31 iulie 2015, care, potrivit expertului Ion Cuvșinov, a fost un comentariu medico-legal (f.d. 30, vol. 7), a fost stabilit că leziunile corporale indicate în raportul experților români, cu excepția „epigastric, infiltrat sanguin la nivelul procesului xifoid, oval, de 5x4 cm.” se califică ca vătămare gravă periculoasă pentru viață. Infiltratul sanguin, depistat la nivelul procesului xifoid al sternului, în lipsa cercetărilor plexului solar, se califică ca vătămare neînsemnată. De regulă, sindromul hipoxic debutează odată cu acțiunea traumatică aplicată în regiunea gâtului, care trebuie să fie realizată prin mecanism de comprimare cu caracter prelungat și nu putea să se dezvolte numai după aplicarea unei lovituri sau

aruncare peste umăr a corpului. Decesul lui Covali a survenit peste maxim 30 de minute de la momentul agresiunii fizice. De la aplicarea loviturii până la survenirea morții, victima putea să efectueze acțiuni (f.d. 186-215, vol. 4).

31. Ulterior a fost numită și o expertiză medico-legală repetată, în comisie. Experții Valeri Savciuc, Alexandru Hăbășescu, Sergiu Tighineanu, Victor Capcelea și Vasile Șarpe, în raportul de expertiză nr. 254 din 18 octombrie 2017, au indicat că toate leziunile depistate la cadavru au fost produse în timpul vieții acestuia, în circumstanțele descrise în învinuire: unele prin lovire, altele și prin cădere (la acea dată Balanici era învinuit în baza art. 151 alin. (4) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar Gajiu - în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal). Hemoragiile, inclusiv din zona gâtului, nu sunt caracteristice căderii și nu puteau să se formeze prin cădere. Ele nu puteau să se formeze în procesul autopsiei primare. Aceste hemoragii puteau să constituie artefacte (modificare produsă în structura naturală a celulelor și țesuturilor de reactivi și procedeele folosite): să fie simulate de către infiltrații hemoragice postmortem (ulterior autopsiei) în condiții de putrefacție și de contact al țesuturilor moi secționate cu sângele scurs după autopsie. Din aceste motive, aceste hemoragii poartă caracter relativ (incert). Cel mai probabil, leziunile din zona capului și antebrațului stâng sau produs prin cădere (admisibil pentru ambele conflicte Balanici sau Gajiu), iar hemoragiile din regiunea gâtului – primului conflict (Balanici). Asfixia mecanică prin înec uscat a fost produsă de sindromul hipoxic. Sindromul hipoxic (lipsa acută de oxigen) nu a fost provocat de leziunea din zona reflexogenă, adică a gâtului. El s-a dezvoltat în procesul asfixiei (în timpul instalării morții). Planctonul a fost depistat în sinusul osului sfenoidal, fiind caracteristic înecului uscat. El nu putea să pătrundă post-mortem, nefiind plancton și în pulmoni, organ în care mai repede pătrunde apa post-mortem în cadavrul aflat în apă. Experții au concluzionat că:

- a) ipoteza de moarte prin asfixie prin comprimarea gâtului este infirmată, deoarece depistarea planctonului în sinusul osului sfenoidal indică înec, hemoragiile din gât au fost constatate doar la exhumare în condiții de putrefacție și circumstanțele nu corespund perioadei necesare de comprimare pentru producerea asfixiei;
- b) moartea prin stop cardiac reflector este infirmată, deoarece hemoragiile din regiunea gâtului nu au fost constatate la examinarea primară și, depistate abia la exhumare în condiții de putrefacție, au caracter relativ, circumstanțele nu corespund (există o perioadă activă de cca. 10–15 minute după lovitură, confirmată de modificările incipiente la locul hemoragiilor), în sinusul osului sfenoidal s-a identificat plancton diatomee (*Cyclotella Kuetzingiana*), sunt prezente semne microscopice de hipoxie în creier și miocard, iar miocardul nu prezintă relaxarea caracteristică stopului cardiac reflex, ci undulații și fragmentări (f.d. 144-158, vol. 7).

32. Expertul Alexandru Hăbășescu a declarat în instanța de judecată că susține concluzia din raportul cu nr. 1541 și a explicat că, de la aplicarea loviturii până la survenirea decesului, au trecut câteva secunde. Notificarea timpului de 30-40 minute este un termen standart, care în medicina legală se interpretează, de regulă, ca survenirea instantanee (f.d. 167-168, vol. 1). În urma studierii cadavrului, el și colegii săi, Zuza și Lungu, au ajuns la concluzia că hemoragia din zona gâtului a apărut în urma unei traume. Expertul a explicat că, în unele situații, trauma închisă a gâtului poate apărea drept urmare a tentativei de autosalvare de la înec. Expertul Lipovan a efectuat o examinare incompletă a cadavrului. El nu a deschis cavitatea sfenoidală. Ulterior, experții au colectat probe pentru depistarea planctonului. Prezența acestuia a fost depistată doar în osul sfenoidal. Din acest motiv, experții nu au ținut cont de rezultatul examinării histopatologice (actul nr. 2334). Planctonul nu poate pătrunde post-mortem în cavitatea sfenoidală. Prezența acestuia doar în cavitatea sfenoidală vorbește despre înecul uscat, adică apa nu pătrunde în pulmoni, sânge sau alte organe. Este vorba de semnul Sfeșnicov (f.d. 43-46, vol. 7). Experții Ivan Zuza și Eduard Lungu au făcut declarații similare. Zuza a specificat că au fost depistate și alte leziuni, dar nu a fost stabilită legătură de cauzalitate între ele și deces (f.d. 47-50 și 51-54, vol. 7). Expertul Sergiu Tighineanu a declarat că planctonul diatomee poate pătrunde în cavitatea sfenoidală doar dacă persoana inspiră în apă. Dacă inima se oprește planctonul nu poate pătrunde în alte organe (f.d. 22-27, vol. 7). Expertul Valeri Savciuc a reafirmat concluziile raportului de expertiză întocmit în colaborare cu expertul Mutoi (nr. 1 din 14 ianuarie 2014), specialist în domeniul asfixiei mecanice (f.d. 28-29, vol. 7). Expertul Ion Cuvșinov a explicat că, având în vedere planctonul în osul sfenoidal, nu se poate concluziona cu certitudine că decesul a survenit prin înec. Este necesar un complex de semne anatomice și histologice și, preferabil, o analiză comparativă a planctonului cu cel din apa locului (f.d. 30-32, vol. 7). Expertul Victor Odovenco a precizat că menținerea cadavrului un timp îndelungat în apă ar putea permite pătrunderea planctonului în cavitatea sinusului sfenoidal prin procese pasive post-mortem. Prezența planctonului doar în sinusul sfenoidal poate indica o posibilă inhalare, dar nu este concludentă în lipsa altor semne. Dacă planctonul este identificat și în alte organe, pătrunderea a avut loc în timpul vieții (f.d. 34, vol. 7).

iii. declarațiile inculpaților

33. Octavian Balanici la urmărirea penală nu a recunoscut vina. El a declarat că, la 08 august 2013, împreună cu Viorel Pozdîrca, Anatol Petrachi, Ghenadie Gajiu, Evghenii Volociuc, Vitalie Cojocari și Denis Vidrașco, se aflau pe malul râului Nistru, unde se odihneau și consumau băuturi alcoolice. La un moment dat, el l-a sunat pe Vitalie Covali și l-a invitat să se alăture lor. În timpul conversației telefonice, el a folosit un cuvânt necenzurat. Covali a venit la râu și s-a alăturat grupului. După ce s-a așezat, Covali i-a cerut explicații pentru cuvintele spuse la telefon. În urma discuției, el l-a îmbrâncit pe Covali, iar acesta a căzut. Covali s-a ridicat și s-a așezat pe plapuma unde dormea Ghenadie Gajiu. La scurt timp, Gajiu

s-a trezit și a început să-l certe pe Covali, acuzându-l că l-ar fi călcat pe mână sau pe picior. Cei doi au avut un schimb de replici. Gajiu l-a apucat pe Covali și l-a aruncat peste cap. Apoi, l-a lovit cu pumnul în spate. Covali s-a îndreptat spre râu, intrând în apă. Gajiu l-a urmat și, după câteva momente, a strigat că Vitalie se îneacă. Cojocarul a sărit în ajutor și l-a salvat pe Gajiu, care începea și el să se înece. Covali, însă, nu a fost găsit. Cojocarul a apelat serviciile de urgență pentru a raporta tragedia (f.d. 142-143, vol. 3). În instanța de judecată, Balanici a modificat unele declarații. El a spus că doar s-au împins reciproc în piept cu Covali, fără a-l lovi în zona gâtului. Covali a căzut din cauza terenului alunecos. El nu a observat vreo leziune sau sânge pe fața victimei după incident. El nu poate explica motivul pentru care Cojocari și Vidrașco l-au ajutat pe Covali să se ridice. După altercația dintre Gajiu și Covali pe mal, cei doi au intrat în apă. Siluetele lor nu erau vizibile, dar se auzeau vocile lor. Vidrașco i-a spus lui Covali „fugi că te ajunge”, iar lui Gajiu – „Dă-i pace că o să-l înece”. În scurt timp, a auzit cum Vidrașco a spus „l-a înecat”. Balanici a explicat că a fost supus presiunii de a face declarații și a acuzat persoane din poliție că au falsificat dosarul (f.d. 90-94, vol. 7 și f.d. 76-87, 138, vol. 9).

34. La urmărirea penală, Ghenadie Gajiu nu a recunoscut vina. El a declarat că nu a auzit și nu a văzut conflictul dintre Balanici și Covali, deoarece dormea. El s-a trezit când Covali l-a călcat. Și-au adresat cuvinte necenzurate unul altuia. Apoi, Gajiu l-a apucat de mijloc pe Covali și l-a dat peste umăr. Amândoi au căzut în mâl. Covali i-a spus să se liniștească și a plecat. Gajiu s-a așezat pe pătură. Cineva i-a făcut observație că s-a așezat murdar pe pătură și a mers la râu să se spele. El a văzut în apă pe Covali care înota și i-a spus cuvinte necenzurate, cerându-i să iasă la mal. Când s-a apropiat de Covali, a observat că aceasta se scufunda și a strigat: „Băieți, el se îneacă!”. El a mers mai departe în apă pentru a-l salva, dar a început să se scufunde. Alte persoane au sărit în ajutor (f.d. 236-238, vol. 3 și f.d. 105-106, vol. 5). În instanță, Gajiu a dat declarații similare celor de la urmărirea penală. El a precizat că a intrat în râu, apa fiindu-i până la genunchi. Covali era la aproximativ șapte metri de mal și făcea mișcări haotice, motiv pentru care a înțeles că se îneacă. El s-a îndreptat spre Covali, fără să știe că locul respectiv era adânc. El nu știe să înoate (f.d. 97-104, vol. 7).

iv. Declarațiile martorilor

35. Martorul Denis Vidrașco, în cadrul urmăririi penale, a declarat că nu a fost martor al altercației dintre Balanici și Covali, deoarece se afla în cort. El nu a văzut cine l-a lovit pe Covali, dar a auzit o lovitură. Din cele povestite de Vitalie Cojocari, lovitura ar fi fost aplicată de Octavian Balanici. Martorul a mai spus că, posibil, l-a auzit pe Volociuc spunând „ce-i cu dânsul, e mort, ridică-l de jos”. Când a ieșit din cort, l-a văzut pe Covali prăbușit la pământ, în genunchi, cu fața în jos și sprijinindu-se în frunte. Împreună cu Cojocari, el l-a ajutat să se ridice și l-au așezat pe pătură. Covali vorbea neclar. Vidrașco a relatat că a luat un prosop și l-a ajutat pe Covali să se șteargă de noroi. Atunci Balanici l-a întrebat pe Covali:

„știi pentru ce?”. Covali i-a răspuns: „da, eu sunt de acord, dar tu ești nan la copiii mei”. Balanici i-a replicat: „îți sunt cumătru dar nu p..., ai înțeles”. Covali și-a cerut scuze de la Balanici, iar cei doi au servit vodcă. Martorul a precizat că s-a retras la 6 -7 metri de locul unde se aflau Balanici și Covali. După 10-15 minute a auzit că Gajiu vorbea necenzurat în adresa lui Covali. Potrivit lui Vidrașco, Gajiu i-a aplicat lui Covali mai multe lovituri în regiunea spatelui și în partea dreaptă a capului. Loviturile erau haotice. Apoi, Gajiu l-a cuprins cu ambele mâini pe Covali și l-a aruncat peste umăr. Ambii au căzut jos. Covali s-a ridicat și a intrat în apă. Martorul a spus că era lângă foc și a auzit pe Covali zicând „pentru ce”. Între timp, Gajiu se adresa necenzurat lui Covali și îl chema la mal „unde fugi? vino înapoi”. Peste trei minute, Gajiu a intrat și el în apă. Covali a început să înoate după cursul apei. Pentru că cei doi se îndepărtau și era întuneric, martorul a mers în cort să ia lanterna. Când a ieșit, l-a auzit pe Gajiu strigând „oi eu mă înec, dar el nu-i”. Apoi Gajiu a mai spus că Vitalie este la piciorul lui. În acel moment, Cojocaru a intrat în apă pentru a-l ajuta pe Covali, dar nu l-a găsit. Gajiu a fost scos din apă de către Volociuc și Pozdirca (f.d. 100-103, vol. 1). Martorul a făcut aceleași declarații și în timpul verificării la fața locului, precum și în cadrul confruntării cu Gajiu și cu Cojocaru (f.d. 104-109, vol. 1 și f.d. 221-225, vol. 4). La o audiere suplimentară, el a precizat, referitor la evenimentele din apă, că „eu nu i-am mai văzut”, ci doar l-a auzit pe Gajiu strigând „că se îneacă” (f.d. 220, vol. 4). La prima audiere în instanță, martorul Denis Vidrașco a concretizat că, din discuțiile avute cu Cojocari, a înțeles că Covali a fost îmbrâncit de Balanici. El l-a văzut pe Gajiu apropiindu-se de Covali în apă. Ulterior, Vidrașco a plecat după lanternă, care era în cort. La întoarcere, l-a auzit pe Gajiu strigând că se îneacă și că victima nu mai este de găsit. Vidrașco a declarat că nu poate afirma cu certitudine dacă Gajiu l-a ajuns pe Covali, însă l-a urmărit și aproape îl ajunsese. Martorul a motivat omisiunea acestor detalii în faza de urmărire penală prin dorința „de a încheia rapid audierea și de a pleca acasă” (f.d. 164-171, vol. 6). În cadrul unei audieri ulterioare, martorul Denis Vidrașco a relatat că Vitalie Covali ar fi fost ajuns din urmă de Ghenadie Gajiu. Gajiu a pus doar mâna din spate și l-a cufundat dintr-o dată. Ulterior, când Covali a ieșit din apă, a ieșit cu fața la Gajiu, iar acesta l-a scufundat a doua oară, aparent după ce Gajiu l-a apăsă pe umăr. Martorul a declarat că a văzut întreaga scenă deoarece avea o lanternă pe frunte, iar pe mal ardea focul. Vidrașco a explicat omisiunea relatării acestui fapt în fazele anterioare prin faptul că a primit amenințări din partea lui Gajiu și s-a temut pentru viața sa (f.d. 109-111, vol. 7 și f.d. 37-47, vol. 9).

36. Martorul Anatolie Melnic a relatat că Denis Vidrașco i-a povestit despre evenimentele din 08 august 2013. Denis i-ar fi povestit că, inițial, a avut loc un conflict între Covali și Balanici. Cei doi s-au certat, dar apoi s-au împăcat și au continuat să petreacă împreună. Mai târziu, Gajiu l-a bătut pe Covali, iar acesta ar fi fugit spre Nistru. Gajiu l-a urmărit pe Covali în apă și l-a înecat. Denis a menționat că a văzut întreaga scenă cu ajutorul unui felinar. Denis a subliniat că nu au fost implicați mai mulți agresori (f.d. 108, vol. 7 și f.d. 63-65, vol. 9).

37. Martorul Vitalii Cojocari a declarat că la 08 august 2013 se afla pe malul râului Nistru, împreună cu mai multe persoane, inclusiv Octavian Balanici și Ghenadie Gajiu. După miezul nopții a venit Vitalie Covali. „Covali s-a apropiat de Balanici și l-a îmbrâncit”. La rândul său, „Balanici l-a îmbrâncit pe Covali”, iar în urma acestei acțiuni Covali „a căzut”. Cojocari s-a apropiat și „l-a ridicat pe Covali”, după care acesta s-a așezat pe pătură. Balanici și Covali au servit câte 50 de grame de vodcă. Apoi, martorul s-a îndreptat spre ceaun, care era după cort, și a aprins o țigară. În acel moment a auzit strigăte necenzurate ale lui Gajiu. Revenind la locul unde era pătura, a observat că Gajiu „l-a apucat pe Covali de haine și l-a trântit”. Covali „s-a ridicat” și, fără a spune ceva, a intrat îmbrăcat și încălțat în apă. Gajiu „a intrat în apă după Covali” și îi spunea acestuia „să se întoarcă înapoi”. La scurt timp, Cojocari a auzit pe Gajiu strigând în ajutor, spunând că Vitalie Covali se îneacă. El s-a dezbrăcat și a sărit în apă pentru a-l salva pe Covali. Gajiu îl ghida, arătând ultimul loc unde a fost văzut Covali. Cojocari s-a scufundat de câteva ori, însă pe Covali nu l-a găsit. El a observat că Gajiu a început a se îneca și că de el s-a apropiat barca și l-a salvat. Cojocari a menționat că „nu a auzit ca Gajiu să-l fi amenințat pe Covali” (f.d. 87-88, vol. 1). În cadrul audierii suplimentare, Cojocari a declarat că Gajiu l-a amenințat pe Covali, dar nu a văzut ca Gajiu să-l fi ajuns în apă pe Covali (f.d. 89, vol. 1). La o audiere ulterioară, Cojocari a făcut declarații similare celor date anterior. El a precizat că „a fost necesar de a-l ridicat pe Covali de jos”, întrucât, după îmbrânceala sau lovitura lui Balanici, Covali „a căzut și stătea nemișcat”. El a relatat că, după ce „Gajiu l-a aruncat pe Covali”, Gajiu „în continuu îl numea cu cuvinte murdare”. După ce Covali a intrat în apă, Gajiu striga în urma acestuia „stai unde fugi, întoarce-te înapoi”. Cojocari a declarat că nu a văzut ce s-a întâmplat în apă, deoarece era întuneric. După aproximativ 30 de secunde, el a auzit pe Gajiu strigând: „uăi, se îneacă”. Martorul a mai concretizat că, de la venirea pe malul Nistrului până la intrarea în apă a lui Covali, s-au scurs 10-15 minute (f.d. 90-92, vol. 1). Cu participarea martorului a fost efectuată verificarea declarațiilor la fața locului. Cojocari a arătat locul unde a avut loc „îmbrânceala dintre Covali și Balanici”, locul unde „Gajiu l-a trântit pe Covali” și locul „intrării în apă a lui Covali” (f.d. 93-94, vol. 1). În cadrul confruntării cu martorul Denis Vidrașco, Vitalie Cojocari a făcut declarații similare celor date anterior. El a precizat că „este persoana care l-a întâmpinat pe Covali și l-a dus la locul unde se odihneau”. Cojocari a relatat că a dedus faptul că „Vitalie Covali a fost îmbrâncit de Balanici”, întrucât „nu a auzit lovitura”. Împreună cu Denis Vidrașco, „s-au apropiat de Covali și l-au ridicat de ambele mâini”. Martorul a susținut declarațiile lui Vidrașco că, la momentul ridicării, Covali „vorbea neclar”. După ridicare, el nu au observat vătămări pe corpul lui Covali și acesta nu s-a plâns că-l doare ceva. Cojocari a arătat că, în timp ce se afla la ceaun, „a auzit vorbe necenzurate rostite de Gajiu”. Când a revenit la pătură, a văzut că „Vitalie era cu capul pe peretele cortului, sprijinindu-se pe umărul stâng”. Covali „ținea mâinile în regiunea capului și se apăra de loviturile lui Gajiu”. Martorul a declarat că „Gajiu era așezat și aplica

lovituri haotice”, majoritatea „în zona capului și în spate”. Ulterior, „Gajiu l-a apucat pe Covali cu ambele brațe de la mijloc și l-a aruncat peste umărul său stâng”. În urma acțiunii, „Gajiu a căzut pe spate”. Covali, „imediat cum a avut contact cu solul, s-a ridicat și a mers spre râu, intrând în apă”. Toate acțiunile lui Gajiu au durat circa cinci-șase minute. La cădere, după aruncarea de către Gajiu, Covali era murdar de mâl și nu a spus că-l doare ceva. Intrând în apă, Covali repeta mereu „pentru ce”, înotând pe loc pentru a-și menține corpul la suprafață (f.d. 221-225, vol. 4). La prima audiere în instanță, Vitalie Cojocari și-a modificat declarațiile date în faza de urmărire penală. El a precizat că, după conflictul cu Gajiu și după intrarea în apă a lui Covali, „s-a auzit bălăceală, strigăte, prostii”. El nu este sigur ce a strigat Gajiu „mă înec” sau „se îneacă”. „Balanici l-a împins pe Covali”. În urma îmbrâncelii, „Covali a căzut și a zăcut la pământ câteva minute, până nu a fost ridicat de el și Vidrașco”. Martorul a motivat declarațiile divergente din faza de urmărire penală prin faptul că „era speriat și scria tot ce spuneau poliștii”. Atunci când a semnat, „nu a citit până la urmă” și că „a semnat deoarece se grăbea” (f.d. 172-178, vol. 6). Ulterior, în cadrul unei noi audieri în instanță, Vitalie Cojocari a reiterat aceleași afirmații. El a precizat că „Balanici l-a îmbrâncit în piept pe Covali”. El l-a auzit pe Gajiu strigând în urma lui Covali: „o să te înece”. Martorul a menționat că „toți cei prezenți în noaptea cu pricina s-au pus de acord să declare că Vitalie Covali a mers la apă să se spele pe mâini și a căzut, îneându-se”. Cojocari a arătat că sursă de lumină avea doar Denis Vidrașco, care „avea asupra lui o lanternă pe care o purta pe cap”. Atunci când l-a ajutat pe Covali să se ridice, „acesta nu era însângerat”. El l-a auzit pe Vidrașco spunând: „dă-i pace, că o să-l înece”. Cojocari a mai declarat că „nu a văzut momentul scufundării lui Covali de către Gajiu”. Despre acest fapt i-a povestit ulterior Vidrașco. Martorul a menționat că a primit amenințări din partea lui Gajiu peste câteva zile de la incident (f.d. 113-116, vol. 7 și f.d. 48-54, vol. 9).

38. Martorul Evghenii Volociuc, la urmărirea penală, a declarat că, anterior sosirii la râu, între Vitalie Covali și Octavian Balanici avusese loc un conflict verbal la telefon, în timpul căruia Covali l-a insultat pe Balanici cu cuvinte necenzurate. La sosirea lui Covali la râu, Balanici „i-a aplicat o lovitură cu mâna (palmă sau pumn) undeva de la gât până la ureche, în partea stângă”. În urma loviturii, „Covali a căzut pe fund, apoi pe spate” și a rămas jos „aproximativ 30-60 de secunde”. Martorul i-a spus lui Vitalie Cojocari să vadă ce s-a întâmplat, iar acesta „s-a uitat și a spus că tot îi normal” și l-a ajutat pe Covali să se ridice. Ulterior, Covali a mers la râu să se spele și îl întreba pe Balanici de ce l-a agresat. Balanici se afla pe mal și i-a strigat să vină să servească 50 de grame. Potrivit lui Volociuc, fie Denis Vidrașco, fie Vitalie Cojocari, i-au turnat lui Covali, după care acesta a dorit să se așeze pe pătură, unde dormea Gajiu. În acel moment, Gajiu s-a trezit și a început a-l numi pe Covali cu cuvinte necenzurate și să întrebe „ce, nu ai loc?”. Martorul a ridicat capul să vadă ce se întâmplă și a observat cum „Gajiu l-a luat pe Covali și a încercat să-l arunce peste el”. În urma acestui procedeu, ambii au căzut în apă. Covali și-a cerut scuze, spunând: „băi, băieți, de ce mă faceți

de nimic”, după care a plecat în direcția bărcii. Ulterior, Balanici i-a reproșat lui Gajiu că este murdar de nămol, iar Gajiu s-a ridicat și a mers la apă să se spele. În drum, acesta striga către Covali „ce faci acolo?” și „unde o rulești?”, cerându-i să se întoarcă. După câteva minute, martorul a auzit strigăte: „se îneacă”. Volociuc a relatat că imediat a alergat spre barcă, i-a trezit pe Viorel și Anatol, a dezlegat barca și au navigat spre locul unde se afla Gajiu. În apă a sărit și Cojocaru, care a încercat să-l salveze pe Covali, dar fără succes. Au început căutările, însă Covali nu a fost găsit nici în apă și nici la mașină. Ulterior, a fost solicitată intervenția autorităților (f.d. 112-116, vol. 1). Martorul a făcut aceleași declarații și în timpul verificării la fața locului (f.d. 116-118, vol. 1). În fața instanței, martorul Evghenii Volociuc și-a susținut doar parțial declarațiile făcute în cursul urmăririi penale. Acesta a relatat că Octavian Balanici doar l-a împins pe Covali, spunându-i „cum vorbești cu cumătru”. În urma acestei „împingeri”, Covali a căzut, fiind ulterior ridicat de către Vitalie Cojocari. Ulterior, Covali a călcat pe Gajiu, care dormea. În acel moment, Ghenadie Gajiu s-a trezit și a început să-i aplice lovituri lui Covali. Gajiu s-a enervat că nu i-a reușit să-l lovească pe Covali după cap. Gajiu s-a ridicat în picioare și l-a lovit de mai multe ori pe Covali, după care l-a apucat și l-a aruncat peste umăr, ultimul căzând în apă. După ce s-a ridicat, Covali a început să se îndepărteze, iar Gajiu îi striga în urmă, numindu-l și cu cuvinte necenzurate. Era întuneric, însă a auzit cum „cei doi au intrat în apă și se numeau cu cuvinte necenzurate reciproc”. La circa cinci minute, Gajiu a strigat „că se îneacă”. În ceea ce privește schimbarea declarațiilor, martorul a explicat că „modificarea declarațiilor a fost cauzată de amenințarea cu deschiderea unui dosar penal împotriva sa”. El a mai spus că declarațiile anterioare au fost redactate de altcineva și că el „citește cu greu în grafia latină” (f.d. 190-198, vol. 7).

39. Martorii Anatolie Petrachi și Viorel Pozdîrca au declarat că au fost treziți din somn de strigătele de ajutor și au intervenit rapid pentru a-l ajuta pe Gajiu de la îneacă. Ulterior, ei au aflat că în apă a mai rămas o persoană, care s-a îneecat. Niciunul dintre martori nu a auzit vreo dispută legată de lovirea lui Covali sau conflicte pe malul râului. Întreaga scenă s-a petrecut într-o atmosferă de șoc (f.d. 131, 133-136, vol. 1; f.d. 179-186, vol. 6 și f.d. 55-57, 109-113, vol. 9)

40. Martorii Victoria Covali, Tatiana Tacu, Irina Ginu și Radu Lisnic au confirmat că între Covali și Balanici a existat un conflict, iar relațiile dintre aceștia erau tensionate. Balanici l-ar fi chemat pe Covali la Nistru pentru a clarifica acest conflict (f.d. 120-121, 123, 125, 128-129, vol. 1; 207-216, vol. 6 și f.d. 66-75, vol. 9).

v. Poziția succesorului victimei

41. Eugenia Ceban, succesorul victimei, susține că Vitalie Covali a avut conflicte și amenințări înainte de incident, inclusiv cu Octavian Balanici. Ea crede că acesta a fost omorât înainte de a fi aruncat în apă. Feciorul nu s-a îneecat din proprie voință. Medicul legist și anchetatorii nu au tratat corect cazul, iar documentele sunt falsificate. Martorii Vidrașco și Cojocari fac declarații sub

influența lui Balanici. Ea a fost amenințată de Balanici și alte persoane pentru a nu continua investigațiile. Ea susține acțiunea civilă și solicită încasarea prejudiciului material în mărime de 2.942 de euro și 7.080 de lei și a celui moral, în mărime de 500.000 de lei de la fiecare inculpat. Conform acțiunii civile din 24 octombrie 2016, prejudiciul material se compune din: cheltuieli pentru confecționarea și instalarea monumentului, în sumă de 2.320 euro, dovedite prin contractele de antrepriză; cheltuieli de transport (zbor din Italia în R. Moldova), în sumă totală de 622 euro și 7.080 lei, dovedite prin biletele de avion. Prejudiciul moral constă în suferințele resimțite ca urmare a decesului fiului (f.d. 160-163, 218-219, vol. 6, f.d. 218-233, vol. 7 și f.d. 30-36, vol. 9).

d. Sentința

42. Prin [sentința](#) Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 05 aprilie 2019, procesul penal intentat în baza art. 42 alin. (2), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința lui Balanici și Gajiu a fost încetat din cauza expirării termenului de tragere la răspundere penală. Gajiu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal și condamnat la 10 ani de închisoare, în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă a fost admisă în principiu.

43. Instanța a constatat că vinovăția lui Balanici și Gajiu pe capătul de acuzare prevăzut de art. 287 alin. (2) Cod penal a fost confirmată prin declarațiile martorilor Vidrașco, Volociuc și Cojocari, precum și prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 145 din 27 septembrie 2013 și nr. 254 din 18 octombrie 2017. Inculpații au încălcat ordinea publică, agresând fizic victima pe malul râului Nistru, în fața mai multor persoane. În urma agresiunii, victima a suferit leziuni corporale. Martorii nu au menționat vreo înțelegere între inculpați. Instanța a mai concluzionat că Gajiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal. Gajiu a acționat în mod direct și intenționat pentru a-l scufunda pe Covali în apă, ceea ce a dus la moartea victimei prin asfixie mecanică (înece). Deși Gajiu a provocat moartea victimei, nu s-a dovedit că omorul a fost comis cu „deosebită cruzime”. Gajiu a aplicat mai multe lovituri victimei, însă acest comportament nu poate fi considerat suficient pentru a clasifica infracțiunea cu „deosebită cruzime”. Martorul Vidrașco a susținut că Gajiu a scufundat victima în mod repetat, iar acțiunile acestuia nu au fost caracterizate de o intenție clară de a provoca suferințe inutile și prelungite victimei. Covali știa să înoate, ceea ce contrazice afirmația lui Gajiu că ar fi dorit să salveze victima.

e. Prima procedură de apel

44. La 16 aprilie 2019, procurorul Nicolae Dumbrăveanu a depus apel. El a subliniat că moartea lui Covali a fost cauzată de asfixierea mecanică prin înece uscat. Îneceul a fost provocat de Gajiu, care, conform martorilor, l-a scufundat pe Covali de două ori în apă. Asfixierea mecanică prelungită se încadrează în categoria cruzimii deosebite, conform practicii judiciare. El a cerut condamnarea lui Gajiu pe baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

45. La 19 aprilie 2019, Gajiu a declarat apel. El a cerut casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare. El a susținut că nu există dovezi care să-i confirme comiterea de către el a infracțiunii incriminate. El a contestat credibilitatea declarațiilor martorilor Vidrașco și Cojocari, afirmând că acestea au fost regizate pentru a-l învinui. Primele expertize medico-legale erau cele mai credibile, iar cele ulterioare nu au adus clarificări relevante. Modificările și retragerea învinuirii de către procuror nu au fost legale. Aceste acțiuni au afectat dreptul său de a se apăra corespunzător. Procurorul Dumbrăveanu nu ar fi trebuit să participe la judecarea cauzei pe motivul unui conflict de interese. La 04 septembrie 2015, el l-a scos pe Ghenadie Gajiu de sub urmărirea penală, constatând lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal. Prin aceasta, procurorul și-a exprimat opinia asupra nevinovăției lui Gajiu. Conform art. 33 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, procurorul trebuia să se abțină ulterior de la instrumentarea cauzei. Totuși, el a continuat să participe la proces și să ia hotărâri în privința lui Gajiu. În ianuarie 2018, Dumbrăveanu a cerut anularea ordonanței din 2015 și reluarea urmăririi penale. În decembrie 2018, el a emis o nouă învinuire a lui Gajiu. Toate actele ulterioare adoptate de Dumbrăveanu în privința lui Gajiu sunt ilegale, deoarece a fost încălcat principiul imparțialității.

46. La 22 aprilie 2019, avocatul Radu Dumneanu a depus apel în numele succesorului victimei, Eugenia Ceban. El a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri care să țină cont de circumstanțele de fapt și de drept prezentate. Avocatul a susținut că faptele au fost stabilite eronat, iar conținutul probelor a fost denaturat, ce a dus la încadrarea greșită a acțiunilor inculpaților. Conform declarațiilor martorilor și procesului-verbal de cercetare la fața locului, victima a suferit lovituri violente. La momentul descoperirii victimei, pe fața acesteia era o crustă de sânge închegat, ceea ce arată că leziunile au fost cauzate pe malul râului, nu după ce victima a ajuns în apă. Lănțișorul de aur al victimei a fost depistat în direcție diametral opusă celei în care Gajiu se deplasa după victimă. Având în vedere că în plămânii victimei nu s-a găsit apă, concluzia privind survenirea decesului în urma asfixiei mecanice prin înec nu este certă. Instanța greșit a concluzionat că a intervenit prescripția în privința lui Balanici, or infracțiunea de huliganism a fost comisă de acesta în termenul de probă stabilit prin [decizia](#) Curții de Apel Bălți din 21 decembrie 2012.

47. La 23 aprilie 2019, avocatul Vladislav Ciobanu-Nițuleac a depus apel în numele lui Balanici. El a solicitat achitarea lui Balanici de învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (2) Cod penal, pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii date. Martorii oculari au declarat că Balanici nu a participat la actele de violență. De asemenea, pretinsa faptă nu a perturbat ordinea publică.

48. Prin [decizia](#) Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2021 au fost admise apelurile, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre. Balanici și Gajiu au fost găsiți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și eliberați de pedeapsă din cauza expirării termenului de

prescripție. Gajiu a fost găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și condamnat la 16 ani de închisoare în penitenciar de tip închis. Instanța de apel a stabilit că Balanici nu are tangențe cu decesul lui Covali. Gajiu a comis omorul lui Covali prin asfixiere mecanică prin înec. Aceasta este o metodă care induce suferințe severe victimei, fiind prezent semnul „deosebită cruzime”. Cele două excoriații cu crustă maro-roșietică depistate la victimă sunt datorate acțiunilor lui Gajiu. El a fost cel care a aplicat ultimul lovituri victimei, înainte ca aceasta să se îndrepte spre râu.

f. Prima procedură de recurs

49. La 21 februarie 2022, avocatul Radu Dumneanu a depus recurs în numele succesorului victimei, invocând eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicitând casarea hotărârilor pronunțate. La 25 februarie 2022, și avocatul Leonid Zaharii a depus recurs în numele lui Gajiu, invocând aceeași eroare de drept și solicitând casarea deciziei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Gajiu pentru învinuirea în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

50. Prin [decizia](#) Curții Supreme Justiție din 24 octombrie 2022, au fost admise recursurile, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei, pe motiv că există o discordanță semnificativă între probe. Instanța a constatat că instanța de apel a motivat contradictoriu soluția adoptată. De asemenea, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe declarațiile contradictorii ale experților Lungu și Hăbășescu.

g. A doua procedură de apel

51. La 15 mai 2023, Gajiu și-a înlocuit avocatul, în proces intervenind Andrei Mațco (f.d. 209, vol. 11). La 25 iulie 2023, noul avocat a depus un apel suplimentar în numele lui Gajiu. Acesta a susținut că concluziile primei instanțe sunt eronate și contravin probelor administrate. Circumstanțele susținute de experți sugerează că declarațiile martorilor Volociuc, Cojocari și Balanici nu sunt veridice. Toate probele sugerează că decesul lui Vitalie Covali a fost cauzat de lovitura aplicată în partea stângă a gâtului, care a fost aplicată de Balanici. Prin urmare, versiunea că Gajiu a săvârșit omorul nu a fost confirmată. Avocatul solicită casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Gajiu, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat (f.d. 220-224, vol. 11).

52. Prin [decizia](#) Curții de Apel Bălți din 16 iulie 2024 au fost admise apelurile, casată parțial sentința, inclusiv conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre. Balanici și Gajiu au fost găsiți vinovați în baza art. 42, art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și eliberați de pedeapsă penală din motivul expirării termenului de prescripție. Gajiu a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

53. Instanța a constatat că Gajiu și Balanici au comis infracțiunea de huliganism. Vinovăția acestora a fost probată prin declarațiile martorilor Vidrașco, Volociuc și Cojocari. De asemenea, au fost avute în vedere rapoartele de expertiză

medico-legală nr. 145 din 27 septembrie 2013 și nr. 254 din 18 octombrie 2017. Cei doi inculpați au agresat fizic victima, pe malul râului Nistru, în prezența mai multor persoane. În urma agresiunii, victima a suferit leziuni corporale. Martorii nu au indicat existența unei înțelegeri prealabile între inculpați. Totuși, aceștia au acționat în coautorat. Trăsătura esențială a huliganismului constă în încălcarea ordinii publice, manifestată printr-o lipsă vădită de respect față de societate. Gajiu și Balanici au agresat victima fără un motiv. Comportamentul lor a fost brutal și lipsit de respect. Incidentul a avut loc în public, afectând ordinea publică. Instanța a exclus din încadrarea juridică elementele „grosolan” și „cinism”, în temeiul [hotărârii](#) Curții Constituționale nr. 25 din 12 august 2021. Infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (2) Cod penal a fost calificată drept una mai puțin gravă. Deoarece de la data comiterii faptei au trecut mai mult de cinci ani, instanța a dispus liberarea de pedeapsă a lui Balanici și Gajiu, ca urmare a intervenirii prescripției.

54. Instanța a concluzionat că decesul lui Covali nu are legătură cu acțiunile lui Gajiu. Mai multe rapoarte de expertiză au indicat că moartea s-a datorat unei leziuni traumatice aplicate în zona gâtului, care a provocat un stop cardiac reflex (f.d. 150–152, 172–173 vol. 1; f.d. 75 și 77–78, vol. 11). Această concluzie a fost confirmată și explicată de experții Lungu și Hăbășescu (f.d. 64 și 66, vol. 11). Instanța nu a ținut cont de concluziile experților care au indicat că decesul lui Covali s-ar datora asfixiei mecanice prin înec, întrucât expertul Cuvșinov a menționat că, din lipsa unei analize comparative a planctonului, nu există suficiente dovezi pentru a confirma această versiune. Totodată, apa râului, în zona unde a fost găsit cadavrul nu era suficient de adâncă pentru a permite înecul. Mai mult, lănișorul rupt al victimei a fost descoperit pe mal, într-un loc diferit de cel al presupusului înec. Martorii Cojocari și Volociuc au declarat că Balanici i-a aplicat lui Covali o lovitură în partea stângă a gâtului. După lovitură, acesta a căzut și a avut nevoie de ajutor pentru a se ridica, iar ulterior vorbea neclar. Acest fapt indică că pierderea capacității de a se menține pe picioare și tulburările de vorbire au fost cauzate de traumatismul suferit, și nu de o asfixie prin înec. Instanța de apel a reținut lipsa apei în căile respiratorii, absența analizei planctonului și condițiile neadecvate ale locului presupusului înec. De asemenea, crustele de culoare maro-roșatic depistate pe fața victimei s-au format pe uscat. Pentru formarea acestor cruste este necesar un interval de timp, ceea ce sugerează că sângele s-a închegat înainte ca victima să ajungă în apă (f.d. 150-152, vol. 1). Astfel, ipoteza înecului uscat a fost exclusă. Martorii Cojocari, Vidrașco și Volociuc au oferit versiuni contradictorii, motiv pentru care instanța a considerat că declarațiile lor date în fața instanței nu corespund realității. Instanța a concluzionat că decesul lui Covali nu a survenit prin asfixie mecanică prin înec și, apreciind probele administrate, a dispus achitarea lui Gajiu de învinuirea adusă în baza art. 145 Cod penal. Decizia motivată a fost pronunțată și plasată pe [portalul](#) instanțelor judecătorești la 17 septembrie 2024.

h. Cererile de recurs

55. La 02 octombrie 2024, avocatul Vladislav Ciobanu-Nițuleac a depus recurs în numele lui Balanici. Acesta a fost întemeiat pe temeiurile vechi de recurs. La 10 octombrie 2024, recurentului i s-a oferit posibilitatea de a înlătura neajunsurile din recurs. La 11 noiembrie 2024, avocatul Ciobanu-Nițuleac a depus un alt recurs, invocând art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei și achitarea lui Balanici pe baza art. 287 Cod penal și condamnarea lui Gajiu conform art. 145 Cod penal. În dispozitivul deciziei se indică la admiterea apelului înaintat în numele lui Balanici, însă ultimul a fost condamnat în baza art. 287 Cod penal. Acuzarea nu a prezentat vreo probă care să confirme existența laturii obiective a infracțiunii. Balanici a acționat ca urmare a provocării din partea lui Covali. Potrivit martorilor Vitalie Cojocari și Evghenii Volociuc, Covali a venit la locul unde aceștia se aflau și, după ce l-a salutat pe Balanici, l-a împins. În plus, recurentul nu este de acord cu soluția adoptată asupra apelului procurorului. Ultimul a solicitat condamnarea lui Gajiu pentru omor, iar instanța l-a achitat. Această concluzie este bazată pe aprecierea greșită a probelor. Instanța a pus la baza hotărârii declarațiile martorilor de la urmărirea penală, pe când corect era să își întemeieze hotărârea pe cele declarate în ședința de judecată. De asemenea, instanța a apreciat doar două rapoarte de expertiză și declarațiile a doi experți, omițând restul rapoartelor și declarațiile celorlalți experți. Astfel, probele care îl învinovătesc pe Gajiu (episodul de omor) nu au fost combătute. Prin urmare, decizia nu este suficient de motivată.

56. La 13 noiembrie 2024, procurorul Valentina Gavdiuc a declarat recurs. Acesta este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală. Acuzarea solicită dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, atât în partea achitării lui Gajiu, cât și a renunțării la învinuire în privința lui Balanici. Procurorul susține că Gajiu este persoana ce l-a omorât cu o deosebită cruzime pe Covali. Decesul ultimului s-a datorat asfixiei mecanice prin înec. Gajiu l-a ajuns din urmă pe Covali și l-a scufundat forțat de mai multe ori în apă. Aceste evenimente au fost relatate de martori. Tot ei au indicat că, după lovitura aplicată lui Covali la gât de către Balanici, Vitalie și-a revenit. Apoi, el a fost agresat de Gajiu. Sub influența alcoolului și revoltat de comportamentul agresiv, Covali a intrat în apă îmbrăcat. Gajiu l-a urmat și l-a scufundat. Faptul intrării în apă este recunoscut și de Gajiu. Această versiune a martorilor oculari a fost relatată și de martorul Melnic. În plus, rapoartele de expertiză au arătat că la Covali au fost depistate semnele morfologice caracteristice înecului: prezența lichidului liber în cavitatea sfenoidală (semnul Sveșnicov). Chiar dacă procurorul a renunțat la învinuirea adusă lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, nu există o hotărâre judecătorească cu privire la această chestiune.

57. La 08 aprilie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus o cerere de dezvoltare a argumentelor din recursul procurorului Gavdiuc. El a semnalat caracterul arbitrar al deciziei, manifestată prin lipsa unei poziții clare privind renunțarea la învinuire. El a invocat aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, în special a raportului de expertiză nr. 254 din 18 octombrie 2018, declarațiile

martorilor Vidrașco, Cojocari și Volociuc și ale experților Lungu și Hăbășescu. El solicită casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Gajiu să fie condamnat, în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 18 ani de închisoare, în penitenciar de tip închis. În ceea ce îl privește Balanici, se solicită adoptarea unei hotărâri de achitare sau de încetare a procesului penale, conform art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală.

58. La 18 noiembrie 2024, care este o zi de luni, avocatul Radu Dumneanu a declarat recurs în numele succesorului victimei, Eugenia Ceban. Recursul nu menționa vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală. La 05 decembrie 2024, recurentului i s-a oferit posibilitatea de a corecta recursul. La 16 decembrie 2024, avocatul a depus un alt recurs, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod procedură penală. Recurentul este de acord cu cele stabilite de instanța de apel în privința lui Gajiu, dar consideră că procurorul a renunțat fără temei la învinuirea lui Balanici. Potrivit recursului, probele cauzei confirmă vinovăția lui Balanici. El susține că nicio instanță nu s-a pronunțat asupra acestei renunțări, așa cum prevede art. 320 alin. (5) Cod procedură penală. Prin urmare, el solicită casarea parțială a deciziei și analiza renunțării fără temei la învinuirea lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal.

i. Procedura în fața Curții Supreme de Justiție

59. La 12 mai 2025, Curtea Supremă a expediat părților recursurile și a solicitat depunerea referințelor în care să răspundă la următoarele întrebări:

- i. Este oare renunțarea procurorului la învinuirea lui Balanici totală sau parțială (întrebare la care urmează să răspundă doar procurorul)?
- ii. Ce soluție ar trebui să adopte instanța de recurs pe marginea ordonanței de renunțare la învinuire, de achitare sau de încetare?
- iii. Este oare decizia instanței de apel bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor în ceea ce privește Gajiu și Balanici?
- iv. Contestă oare părțile aprecierea dacă de către instanța de apel rapoartelor de expertiză? Dacă da, sub ce aspect și din ce motive (f.d. 185, vol. 12)?

60. În referință, procurorul Cătălin Scutelnic a reiterat argumentele din cererea de dezvoltare a recursului. Acesta a specificat că acuzarea a renunțat total la învinuirea pentru fapta prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal în privința lui Balanici, iar acesta urmează a fi achitat, deoarece fapta nu a fost comisă de el. Procurorul a susținut că renunțarea procurorului la învinuire este obligatorie pentru instanța de judecată. Deși a făcut o analiză minuțioasă a probelor care, potrivit procurorului, confirmă vinovăția lui Gajiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal, procurorul nu a analizat dacă aprecierea probatoriului în privința lui Balanici permite achitarea acestuia, deși a fost întrebat de către instanța de recurs (f.d. 196-202, vol. 12).

61. În referință, avocatul Radu Dumneanu a indicat că instanța de recurs ar trebui să dispună încetarea procesului pe capătul de acuzare adus în baza 151 alin. (4) Cod penal. Renunțarea la învinuire aduce atingere drepturilor victimei și ar ridica probleme de constituționalitate. Prin recursul depus în numele succesorului victimei s-a urmărit corectarea erorii procesuale, pentru a permite continuarea procesului prin revizuire și a preveni invocarea dublei urmăriri de către persoana responsabilă de decesul victimei, care este Octavian Balanici. Crusta de sânge închegat pe fața victimei și lipsa apei în plămâni infirmă ipoteza morții prin înec, indicând că leziunile letale au fost produse pe uscat. Expertizele au confirmat existența unui politraumatism grav, ceea ce sugerează o agresiune fizică severă. În acest context, concluziile instanței de apel privind cauza reală a decesului sunt corecte, însă renunțarea la învinuire în privința lui Balanici va exonera de răspundere persoana vinovată de deces (f.d. 193-195, vol. 12).

62. Avocatul Andrei Mațco, în referință, a susținut recursul declarat de avocatul Dumneanu. Acesta a cerut admiterea exclusiv lui, recunoașterea renunțării la învinuire și încetarea procesului penal în privința capătului de acuzare formulat pe baza art. 151 alin. (4) Cod penal împotriva lui Balanici. El este de acord cu aprecierea probelor în privința lui Gajiu, considerând că aceasta nu este vădit nerezonabilă (f.d. 206-208, vol. 12).

63. Avocatul Vladislav Ciobanu-Nuțuleac, în referință, a susținut că renunțarea la învinuirea adusă lui Balanici a fost aprobată de un colegiu al Procuraturii Generale. Anume din acest motiv lui Gajiu i s-a adus învinuire în baza art. 145 Cod penal (vezi para. 10-12). Instanțele nu erau obligate să se pronunțe asupra capătului de acuzare a lui Balanici cu privire la art. 151 alin. (4) Cod penal. Criticile recurențelor sunt inadmisibile, nefiind formulate în apel. Apărătorul a subliniat că instanța de apel a omis valorificarea declarațiilor martorilor oculari și a concluziilor experților audiați în primă instanță, ceea ce a condus la o apreciere eronată a probelor. În opinia sa, soluția corectă ar fi achitarea lui Balanici pentru fapta prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal (f.d. 203-204, vol. 12).

64. Curtea Supremă de Justiție a organizat o ședință publică la [08 septembrie 2025](#). Prin încheierea din 23 iulie 2025, instanța a solicitat părților ca, în cadrul pledoariilor, să se pronunțe asupra următoarelor întrebări:

- i. Este oare decizia instanței de apel bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor în ceea ce privește Gajiu și Balanici?
- ii. În ce condiții poate fi admisă renunțarea procurorului la învinuire la etapa judecării cauzei și când aceasta duce la achitare?
- iii. Ce soluție ar trebui să adopte instanța de recurs pe marginea ordonanței de renunțare la învinuire, având în vedere trauma la gât depistată pe cadavrul victimei?

65. La ședință s-au prezentat procurorul Cătălin Scutelnic, apărătorii Radu Dumneanu, Andrei Mațco și Vladislav Ciobanu-Nuțuleac, inculpatul Ghenadie

Gajiu, succesorul victimei, Eugenia Ceban. Inculpatul Octavian Balanici a depus o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, cerere susținută de către părți. Instanța a admis solicitarea și a dispus examinarea recursurilor în absența acestuia. În vederea executării încheierii din 23 iulie 2025, instanța a audiat martorul Denis Vidrașco, inculpatul Ghenadie Gajiu și succesorul victimei, Eugenia Ceban.

66. Martorul Denis Vidrașco a declarat că îi cunoaște pe Balanici și Gajiu, fiind în relații normale cu ei. Pe Covali îl considera prieten. La 07 august 2013, martorul împreună cu mai multe persoane se afla la pescuit. Seara târziu el era în cort. El a auzit gălăgie. Cineva a spus „ridicați-l”. El nu știe cine a spus aceasta, posibil că și Balanici. El a ieșit din cort să vadă ce se întâmplă. Afară, la un metru de malul râului, Vitalie Covali era jos în mâl și stătea nemișcat. Vitalie Cojocaru i-a comunicat ulterior că Balanici l-a lovit pe Covali. Martorul s-a apropiat de Covali, l-a ridicat și l-a așezat pe plapumă. Acesta era murdar de mâl. Martorul a luat un prosop și l-a șters. Martorul nu poate explica de unde s-a luat urmele de sânge pe fața victimei, susținând că a văzut sânge pe fața lui Covali atunci când l-a șters. Când l-a șters pe Covali cu prosopul, acesta nu sângera. După aceasta, Covali și-a venit în fire și se comporta normal. El a mâncat și a băut circa cinci minute. Toate acestea au durat cam vreo cinci minute. Ulterior, el a aflat Balanici și Covali au avut în acea seară un conflict telefonic în cadrul căruia ultimul l-a numit pe primul cu cuvinte necenzurate. De la Vitalie Cojocari martorul a aflat că Balanici l-a lovit în piept (îmbrâncit) pe Covali și, de la acest fapt, ultimul a căzut. Apoi, s-a trezit Ghenadie Gajiu, care, sub pretextul că Vitalie Covali i s-a așezat pe picior, a început să-i aplice lovituri haotice lui Covali. Gajiu și Covali erau așezați pe saltea. Loviturile „nu erau de intensitate mare”, iar Covali se apăra punând mâinile la cap. Ulterior, Gajiu „l-a apucat pe Covali de mijloc și l-a aruncat peste umăr”, ambii căzând în mâl. Covali s-a ridicat, a mers 10-15 metri mai la deal și a intrat în apă. Martorul a precizat că Covali a intrat în apă îmbrăcat și încălțat cum a venit, fiind viu. El înota pe loc, la circa 15 metri de mal și striga: „pentru ce, pentru ce”. Curenții îl duceau la vale, iar de pe mal Gajiu îl agresa verbal, strigând cuvinte necenzurate. Când Covali a ajuns în dreptul cortului, Gajiu a sărit în apă, înotând spre Covali. Martorul i-a strigat lui Covali „să fugă”, pentru că era urmărit de Gajiu. Din poziția de pe dig (faleză), martorul a văzut cum „Ghenadie l-a ajuns pe Vitalie și a pus mâinile pe el”, iar acesta s-a scufundat imediat. După aceasta, o mai fost scufundat o dată, după care Covali nu a mai ieșit din apă. El nu era sigur care era lui Gajiu la momentul ultimei scufundări, de a-l salva pe Covali sau de a-l omorî. Fiind întrebat de un avocat al apărării, martorul a clarificat că nu a văzut exact în ce zona a pus Gajiu mâna pe Covali, cel mai probabil pe umăr, că l-a ajuns din spate. Covali nu a cerut ajutor. De la intrarea lui Gajiu în apă până la dispariția sub apă a lui Covali au trecut 2-3 min. Gajiu a început să strige că se îneacă și a fost scos din apa cu o barcă. În tot acest timp, Balanici și Volociuc erau așezați pe saltea. El a recunoscut că inițial, din frică, a declarat că nu am văzut nimic, punându-se de acord cu Cojocari să nu facă declarații. Ulterior, un cunoscut din poliție l-a sfătuit să spună adevărul. El a subliniat că „nu pot spune dacă Gajiu a

încercat să-l înece sau să-l salveze”, dar a văzut cum „Gajiu l-a apăsă cu mâna pe Vitalie” de două ori. În apă, Covali „nu cerea ajutor”.

67. Inculpatul Gajiu a declarat în instanța de recurs că cunoaște învinuirea ce i se aduce în baza art. 145 alin. (2) Cod penal, însă „vina nu o recunoaște”. Referitor la declarațiile martorului Vidrașco, a menționat că acesta nu a spus adevărul, subliniind că pe victimă nu a apăsă-o în apă și nu s-a atins de ea. El a precizat că a fost chemat la râu de către Balanici. Deoarece se afla în stare de ebrietate, a refuzat, însă Balanici i-a găsit un șofer și astfel a ajuns la râu. Acolo, împreună cu ceilalți, „au mâncat și au băut”, după care a adormit. Nu a auzit ce s-a întâmplat în perioada cât a dormit. La un moment dat s-a trezit deoarece „cineva a căzut pe el sau s-a așezat”, replicând: „ce puțin loc aveți, ori nu încăpeți”. Fiind încă somnolent, l-a ridicat pe Covali și „l-a dat la o parte”, căzând „pe spate împreună cu el”. A încercat să se așeze din nou pe saltea, dar cineva i-a reproșat că este murdar de mâl, așa că „s-a ridicat și a mers spre râu să se spele”. Aproape de mal, a observat o persoană în apă și i-a spus: „ieși măi din apă că ai să te înece”, adresând totodată cuvinte necenzurate. Ulterior „nu a mai putut să o vadă” și a început să strige după ajutor. De pe dig (faleză), cineva a sărit în apă pentru a salva persoana. În timp ce vorbea cu cei din apă, fiind deja în apă, „a alunecat și a început să se înece”, deoarece nu poate înota. A cerut ajutor, s-a agățat de o barcă și astfel „s-a salvat”. După incident, ceilalți îi reproșau lui Balanici invitația adresată lui Covali de a veni la râu. Inculpatul a afirmat că a dorit să afle ce s-a întâmplat în timp ce dormea, dar nu a primit răspuns. În opinia sa, martorii și inculpatul Balanici, fiind prieteni, îl incriminează pe el. El a mai menționat că era întuneric și nu a văzut dacă Covali era însângerat sau nu. Fiind întrebat de succesului victimei, inculpatul a declarat nu a pus mâna pe victimă și nu l-a pus mort în barcă.

68. Succesorul victimei, Eugenia Ceban a susținut că fiul său, Vitalie Covali, ar fi fost ucis în circumstanțe diferite de cele descrise procuror în ședință. Ea a afirmat că în săvârșirea omorului ar fi fost implicat Octavian Balanici, alături de alte persoane prezente la râu. Decesul ar fi avut loc pe mal, iar, pentru a șterge urmele, cadavrul a fost aruncat în râu.

69. În susținerile verbale procurorul Cătălin Scutelnic și avocații Vladislav Ciobanu-Nițuleac, Radu Dumneanu și Andrei Mațco au reiterat poziția din referințe. Procurorul a susținut că aplicarea loviturii de către Balanici a fost încadrată conform art. 287 Cod penal, care absoarbe cauzarea leziunilor.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

70. Partea relevantă a Codului de procedură penală este următoarea:

„**Articolul 320.** Participarea procurorului la judecarea cauzei și efectele neprezentării lui. Renunțarea la învinuire

„(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată nu confirmă învinuirea adusă inculpatului, procurorul

este obligat să renunțe parțial sau integral la învinuire. Renunțarea procurorului la învinuire se face prin ordonanță motivată și atrage adoptarea de către instanța de judecată a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal.

Articolul 387. Soluționarea acțiunii civile

(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

(3) În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Articolul 427. Temeiurile pentru recurs

(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

...

4) există o cauză care înlătură răspunderea penală;

...

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.”

71. La ziua comiterii faptei incriminate, partea relevantă a Codului penal era următoarea:

„Articolul 145. Omorul intenționat

(2) Omorul săvîrșit:

j) cu deosebită cruzime

se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.

Articolul 151. Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății

(1) Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale ..., care este periculoasă pentru viață.

...

(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1) ..., care au provocat decesul victimei, se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 287. Huliganismul

(1) Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei ..., precum și

acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un... sau obrăznicie deosebită,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Aceeași acțiune săvîrșită:

b) de două sau mai multe persoane

se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 5 ani.”

cuvîntul „grosolan” și textul „cinism sau” declarate neconstituțional prin [hotărîrea](#) Curții Constituționale nr. 25 din 12 august 2021.

72. În [decizia de inadmisibilitate nr. 6/2020](#), Curtea Constituțională a menționat următoarele în ceea ce privește renunțarea procurorului la învinuire:

„23. ... Curtea notează că ordonanța procurorului privind renunțarea la învinuire este pusă în discuție la ședința de judecată. Partea vătămată se poate pronunța pe marginea renunțării la învinuire. Instanței de judecată îi revine sarcina de a aprecia dacă au fost sau nu întrunite condițiile prevăzute de lege pentru renunțarea la învinuire. Mai mult, partea vătămată are dreptul de a contesta hotărîrea instanței. Dreptul părții vătămate de acces liber la o instanță nu este îngrădit de prevederile criticate.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

73. Decizia motivată a fost pronunțată și plasată pe portalul instanțelor judecătorești la 17 septembrie 2024. Termenul de recurs este de două luni și se calculează din acea zi. Recursurile au fost declarate în perioada 02 octombrie – 18 noiembrie 2024. 17 noiembrie 2024 a fost o zi de duminică. Prin urmare, toate recursurile au fost înaintate în termen.

a. Standardele relevante

74. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

75. Inițial, procurorul a cerut trimiterea cauzei la rejudecare (vezi para. 51). Ulterior, această solicitare a fost modificată, fiind cerută achitarea lui Balanici și condamnarea lui Gajiu (vezi para. 52 și 55). Prin urmare, completul nu va examina solicitarea inițială a procurorului, mai ales cauza a fost anterior trimisă la rejudecare de către Curtea Supremă de Justiție și ea nu poate trimite repetat cauza la rejudecare (încheierea nr. [1ra-1750/2023](#), § 36, [1ra-64/2024](#), § 61).

76. Recursurile procurorului și al avocatului Ciobanu-Nițuleac se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Avocatul Dumneanu, reprezentând succesorul victimei, deși susține în esență că de deces este vinovat Octavian Balanici, și-a bazat recursul pe art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod procedură penală. Având în vedere motivele din ultimul recurs, acestea vor fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală.

77. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de pct. 6) în decizia nr. [1ra-1085/2024](#) și în încheierea nr. [1ra-1251/2024](#). Dezacordul cu motivarea instanței de apel nu este temei de recurs. Pentru a admite un recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul urmează să probeze că decizia instanței de apel este „arbitrară”, sau se „bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional (decizia nr. [1ra-1085/2024](#), § 42). Suntem în prezența unei hotărâri judecătorești arbitrare sau vădit nerezonabile atunci când instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite vreodată, inclusiv când hotărârea judecătorească nu are nicio bază legală și nu stabilește nici o legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii (încheierea nr. [1ra-1251/2024](#), § 39).

b. Aplicarea standardelor în această cauză

78. Recurenții contestă decizia, în partea neexpunerii asupra renunțării la învinuirea adusă lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, condamnării lui Balanici în baza art. 287 alin. (2) Cod penal și achitării lui Gajiu de învinuirea adusă în baza art. 145 alin. (2) Cod penal.

79. Având în vedere că toți cei trei recurenți pretind că instanța de apel a dat o apreciere vădit nerezonabilă probelor esențiale, precum și circumstanțelor acestei cauze, cea mai potrivită metodă de a examina recursurile este prin aprecierea în ansamblu a tuturor de către instanța de recurs și, ulterior, de a încadra juridic faptele constatate.

i. Circumstanțele constatate de către instanța de judecată

80. Vitalie Covali a fost omorât la 08 august 2013. Procurorii au lansat două versiuni ale omorului. Prima era că decesul a survenit în urma unei lovituri în zona gâtului efectuată de Octavian Balanici, iar cealaltă era că decesul a survenit în urma înecului de către Ghenadie Gajiu. Învinuirea se bazează pe rapoarte de expertiză și declarațiile martorilor.

Credibilitatea declarațiilor martorilor

81. Instanța constată că declarațiile martorului Denis Vidrașco, analizate în ansamblu, nu sunt pe deplin credibile în ceea ce privește pretențiile acțiunii de înec exercitate de Gajiu. Astfel, la faza urmăririi penale și la primele audieri, martorul

a declarat constant că nu a observat direct contactul dintre cei doi în apă, limitându-se la percepții auditive, respectiv strigătele victimei și afirmațiile inculpatului. Ulterior însă, în cadrul ședințelor de judecată și în instanța de recurs, depoziția sa se modifică substanțial, martorul relatând în detaliu că Gajiu l-ar fi ajuns pe Covali și l-ar fi cufundat de două ori în apă. Această schimbare radicală a versiunii martorului, de la „nu am văzut nimic” la o descriere amplă a presupusei scufundări a fost explicată de martor prin dorința de a încheia rapid audierea și prin frica de Gajiu, care l-a amenințat. Asemenea explicații nu oferă o bază obiectivă suficientă pentru a înlătura suspiciunea de adaptare a declarațiilor la mersul procesului și, coroborate cu circumstanțele din para. 90, afectează credibilitatea martorului. Totuși, instanța reține ca fiind constante și confirmate de martor pe parcursul tuturor etapelor procesuale următoarele împrejurări: faptul că Vidrașco a ridicat victima de jos, că victima a intrat singură în apă, că Gajiu a intrat în apă după victimă, adresându-i expresii necenzurate, precum și că ulterior Covali nu a mai fost văzut ieșind la suprafață, în timp ce Gajiu a strigat că se îneacă iar victima a dispărut sub apă.

82. Martorul Vitalie Cojocari a declarat mereu nu a văzut personal momentul scufundării lui Covali de către Gajiu, el aflând despre scufundări de la Vidrașco. Aspectele constante ale declarațiilor lui Cojocari pot fi reținute ca veridice: conflictul inițial dintre Covali și Balanici, loviturile aplicate de Gajiu, aruncarea victimei peste umăr de către Gajiu, intrarea ulterioară a lui Covali în apă și faptul că Gajiu l-a urmărit, adresându-i expresii necenzurate, până în momentul în care victima nu a mai fost văzută ieșind la suprafață.

83. Declarațiile martorului Evghenii Volociuc, deși detaliate și aparent concludente, conțin contradicții. La faza de urmărire penală, martorul a relatat o succesiune de evenimente în care rolul lui Gajiu s-a limitat la un conflict verbal și fizic soldat cu o cădere accidentală în apă a lui Covali, urmată de intrare voluntară a lui Covali în râu. El a recunoscut că Balanici i-a aplicat o lovitură lui Covali în partea stângă a gâtului, după care Covali a căzut la pământ și a rămas nemișcat ceva timp. La faza judecării cauzei, declarațiile lui Volociuc au suferit modificări semnificative: Balanici nu l-ar mai fi lovit cu pumnul pe Covali, ci doar l-ar fi împins, iar Gajiu nu s-ar mai fi limitat la un gest singular, ci ar fi exercitat multiple acte de violență. Această schimbare de esență a relatărilor, creează suspiciuni serioase cu privire la sinceritatea și consecvența martorului. Explicația oferită de Volociuc – potrivit căreia ar fi fost constrâns la urmărirea penală să declare într-un anumit fel, iar declarațiile ar fi fost redactate de altcineva nu este susținută prin dovezi obiective. Martorul și-a modificat poziția numai odată cu derularea ședințelor de judecată, ceea ce ridică dubii cu privire la veridicitatea motivelor invocate (f.d. 116, vol. 1).

Faptele constatate

84. Este incontestabil că Vitalie Covali a suferit o traumă la gât. Octavian Balanici inițial a negat că a avut o altercație cu victima cu puțin timp înainte de

intrarea victimei în apă. Totuși, în prima instanță el a recunoscut că l-a împins în piept pe Covali, însă a negat că l-a lovit la gât. El a susținut că Covali a căzut nu din cauza altercației, ci din cauza terenului lunecos (vezi para. 33). Martorul Volociuc a declarat că a văzut când Balanici l-a lovit pe Covali cu mâna în partea stângă a gâtului. În urma acestei lovituri, Covali a căzut și a rămas la pământ cel puțin 30-60 de secunde (vezi para. 38). Martorul Cojocari a confirmat că, după lovitură sau îmbrânceană la Balanici, Covali a căzut și stătea nemișcat. Potrivit declarațiilor lui Cojocari, Covali a stat la pământ timp de câteva minute, până când a fost ridicat de Cojocari și Vidrașco. Atunci când a fost ridicat, Covali vorbea neclar (vezi para. 37). La etapa urmăririi penale, și Vidrașco a declarat că, atunci când a fost ridicat de la pământ, Covali vorbea neclar. Vidrașco de asemenea a declarat că, după ce a auzit o lovitură și a ieșit din cort, l-a văzut pe Covali prăbușit la pământ, iar Volociuc s-a întrebat dacă Covali e mort (vezi para. 35).

85. Raportul de expertiză nr. 1541, din 13 noiembrie 2013, întocmit de o comisie de trei experți în urma examinării cadavrului lui Covali, a constatat trauma la gât. Experții au conchis că ea reprezintă o vătămarea corporală gravă periculoasă pentru viață, care a fost cauzată în timpul vieții. Decesul a survenit peste 30-40 de minute, prin stop cardiac reflector determinat de o traumă închisă a gâtului (vezi para. 26). Raportul de expertiză suplimentară nr. 166-1541D, din 17 decembrie 2013, a concretizat că leziunea din zona gâtului a fost produsă prin acțiune traumatică, lovire cu un corp contondent dur, care poate fi atât piciorul cât și pumnul. Decesul în astfel de traume are loc într-o perioadă scurtă de timp, de la câteva zeci de secunde până la câteva minute. În acest interval, victima poate să se deplaseze pe distanțe mici și să efectueze mișcări conștiente de scurtă durată ce nu necesită efort fizic major (vezi para. 27). Raportul experților români nr. A.5/2700/2014, din 11 februarie 2015, de asemenea confirmă că decesul s-a datorat aceleași traume la gât, că victima s-a mai deplasat după producerea leziunii, iar modificările histopatologice arată o supraviețuire de 30-40 de minute (vezi para. 29).

86. Raportul de expertiză nr. 1, din 17 ianuarie 2014, a stabilit că decesul s-a datorat asfixiei mecanice prin înec, iar hemoragia cervicală s-a datorat reacțiilor musculare în timpul tentativelor de autosalvare de înec (vezi para. 28). Potrivit declarațiilor martorului Vidrașco făcute în instanța de recurs, între Gajiu și victimă nu a avut loc o luptă în apă. Gajiu nu l-a strangulat de gât, ci doar a pus din spate mâna pe umărul victimei și aceasta s-a scufundat de două ori, după care nu a mai apărut la suprafață (vezi para. 66). Această interacțiune exclude cauzarea traumei la gât ca urmare a acțiunii lui Gajiu și încercării de a se salva de înec. Raportul de expertiză nr. 254, din 18 octombrie 2017 confirmă că trauma la gât nu putea fi cauzată prin cădere și că a fost cauzată în timpul vieții. Raportul mai confirmă că trauma în zona gâtului, cel mai probabil, a fost cauzată de Balanici (vezi para. 31). Raportul de expertiză nr. 169, din 31 iulie 2015, exclude cauzarea acestei leziuni prin aruncarea peste umăr a victimei (vezi para. 30), adică prin acțiunile lui Gajiu. Aceste circumstanțe, coroborate cu cele menționate în para. 84-85, confirmă

dincolo de orice dubiu rezonabil că Octavian Balanici a aplicat lovitura care a cauzat lui Covali trauma la gât. Acest fapt explică de ce, după aplicarea loviturii, Covali a căzut și a rămas la pământ cel puțin 30 de secunde nemișcat, iar Volociuc l-a întrebat dacă Covali e mort (vezi para. 38). Acest fapt explică și declarațiile inițiale date de Cojocari și Vidrașco date la etapa urmăririi penale că, după ce a fost ridicat de la pământ, Covali vorbea neclar (vezi para. 37).

87. Acuzarea susține că decesul a survenit în urma asfixierii mecanice prin înec. Această versiune este confirmată prin raportul de examinare medico-legală nr. 145 din 09 august 2013. Totuși, acest raport, în mod inexplicabil, nu menționează trauma la gât, chiar dacă descrie toate celelalte leziuni corporale minore depistate pe corpul victimei (vezi para. 25). Raportul de expertiză nr. 254, din 18 octombrie 2017, confirmă aceeași versiune a decesului, chiar dacă notează și vătămarea la gât și că aceasta, cel mai probabil, a fost cauzată de Balanici. Totuși, expertiza nr. 254 nu explică dacă lovitura la gât a fost fatală. În acest raport, experții invocă drept motiv pentru excluderea stopului cardiac faptul că hemoragiile din regiunea gâtului nu au fost constatate la examinarea primară, prin expertiza nr. 145. De asemenea, miocardul nu prezenta relaxarea caracteristică stopului cardiac reflex (vezi para. 31). Este incontestabil faptul că leziunea la gât a fost comisă în timpul vieții victimei, adică înainte de pretinsul înec. Prin urmare, nementiunea aceste leziuni în expertiza nr. 145 este imposibil de explicat concludent. Experții care au ajuns la concluzia că trauma la gât a fost cauza decesului au conchis că trauma dată era una letală. Potrivit lor, o persoană nu putea supraviețui mai mult de 30-40 de minute cu o asemenea traumă. Acest fapt nu a fost negat de niciun expert care susține versiunea înecului. Dacă leziunea la gât era letală, acest fapt exclude versiunea înecului. De asemenea, versiunea înecului nu explică prezența crustei de sânge închegat pe fața cadavrului victimei.

88. Raportul de expertiză nr. 254, din 18 octombrie 2017, susține că asfixia mecanică prin înec, în forma uscată, este cauza decesului. Totuși, experții Cuvșinov și Odovenco au recunoscut că prezența planctonului doar în osul sternoidal, și lipsa apei în alte organe, nu confirmă în mod cert înecul, putând fi explicată și prin procese pasive postmortem, ori prin contaminare în timpul autopsiei sau exhumării (vezi para. 32). Versiunea înecului a fost exclusă în mod categoric prin raportul experților români nr. A.5/2700/2014, din 11 februarie 2015, experții notând chiar că, cel mai probabil, victima nu se putea deplasa singură după trauma la gât (vezi para. 29). Și raportul de expertiză nr. 1541, din 05 septembrie 2013, a exclus versiunea înecului, în lipsa semnelor morfologice. Raportul de expertiză nr. 254 se bazează pe versiunea că leziunea la gât a fost cauzată în timpul încercării victimei de a se salva de înec. Martorul Vidrașco a declarat în instanța de recurs că între Gajiu și victimă nu a avut loc o luptă în apă. Gajiu nu l-a strangulat de gât, ci doar a pus din spate mâna pe umărul victimei și aceasta s-a scufundat de două ori, după care nu a mai apărut la suprafață (vezi para. 66). Acest fapt exclude versiunea din raportul de expertiză nr. 254 că leziunea la gât a fost cauzată în timpul încercării victimei de a se salva de înec. Dacă această versiune

nu este valabilă, concluziile din raportul de expertiză nr. 254 cu privire la cauza decesului devin neconvingătoare.

89. Completul de asemenea notează că toți martorii și-au schimbat, într-o măsură mai mare sau mai mică, depozițiile la etapa judecării cauzei în ceea ce privește altercația dintre victimă și Balanici și în ceea ce privește comportamentul lui Gajiu în apă.

90. Martorul Vidrașco este unicul care susține că a văzut cum Gajiu l-ar fi ajuns din urmă pe Covali și l-ar fi scufundat de două ori. Potrivit lui Vidrașco, după a doua scufundare, Covali nu a mai ieșit la suprafață. Gajiu neagă că l-ar fi ajuns pe Covali în apă, susținând doar că a văzut de la distanță cum Covali s-a înecat. El a încercat să-l salveze, însă nu putea înota și singur a avut nevoie de ajutor să iasă la mal când a ajuns la 6-7 de metri de mal, unde era adânc. Vidrașco susține că se afla la circa 15 metri de locul în care Gajiu l-a ajuns pe Covali în apă. Deși era noapte, el a putut să vadă totul cu un felinar pe care-l avea în frunte. La etapa inițială a urmăririi penale, Vidrașco a declarat că Gajiu nu l-a înecat pe Covali. Totuși, ulterior el și-a schimbat declarațiile și a susținut că Gajiu l-a scufundat pe Covali până acesta s-a înecat. Vidrașco a declarat că a făcut declarațiile inițiale după ce a fost amenințat de Gajiu. Fiind audiat în instanța de recurs, Vidrașco a declarat că Covali a intrat în apă mai sus pe locul în care se aflau ceilalți. Covali era la circa 15 de metri de mal și înota pe loc, însă curenții de apă îl duceau la vale, în direcția lui Gajiu. Când a ajuns în dreptul lui Gajiu, ultimul a sărit în apă și l-a ajuns pe Covali. Ultima declarație e greu de conciliat cu circumstanțele obiective. Potrivit cercetării la fața locului, în acel loc, la distanța de patru metri de la mal, adâncimea apei este de 0.5 de metri, iar la doi metri de la mal - 0.35 de metri (vezi para. 23), ceea ce face foarte grea, dacă nu imposibilă, sărirea în apă a lui Gajiu și continuarea înotului, din cauza adâncimii prea mici. De asemenea, Gajiu susține că nu poate înota, în timp ce Covali, potrivit mamei sale, era un înotător bun. Potrivit lui Vidrașco, după ce Covali s-a înecat, Gajiu a strigat că se îneacă și a avut nevoie de ajutorul altor persoane pentru a ieși la mal. O persoană care înoată suficient de bine pentru a ajunge în apă un înotător bun nu ar avea nevoie de ajutor pentru a ieși la mal și de a striga că se îneacă. De asemenea, Vidrașco nu a putut explica originea crustei de sânge închegate pe fața lui Covali, atunci când cadavrul acestuia a fost scos din apă. Potrivit lui Vidrașco, cu circa cinci minute înainte de intrarea lui Covali în apă, el i-a șters fața lui Covali de nămol, după ce l-a ridicat de la pământ, iar fața acestuia nu era însângărată. Coagularea sângelui în apă nu poate avea loc. Versiunea că rana la față ar fi fost cauzată după ștergerea feței victimei de către Vidrașco, în urma loviturilor la Gajiu, nu este credibilă. Imediat după ce a fost lovit de Gajiu, Covali a intrat în apă. Potrivit martorilor, de la intrarea în apă până la pretinsul înec au trecut cel mult cinci minute, ceea ce nu este un timp suficient pentru coagularea sângelui și formarea crustei. Completul mai notează că, deși inițial Vidrașco a declarat că Covali vorbea neclar când a fost ridicat de jos (care poate fi o consecință a traumei la gât), fapt confirmat și de Cojocari, în

instanța de recurs Vidrașco a declarat că Covali vorbea coerent. Aceste contradicții fac puțin credibile declarațiile făcute de Vidrașco la etapa judecării cauzei.

91. Lănțișorul de aur al lui Covali a fost găsit fiind rupt, în iarbă, la o distanță de doi metri de mal (vezi para. 24), în alt loc decât cel în care a fost ridicat de la pământ Covali de către Vidrașco. Acest fapt, coroborat cu crusta de sânge încheat pe fața lui Covali, confirmă implicit că Covali a fost lovit de mai multe ori, nu doar o singură dată, iar martorii nu spun tot adevărul. Aplicarea mai multor lovituri rezultă și din depistarea pe corpul victimei a leziunilor traumatice interne: hemoragiilor vitale în țesuturile moi ale capului și toracelui/abdomenului (epigastric, la nivelul procesului xifoid) constatate de experții români (vezi para. 29).

92. Gajiu nu avea neînțelegeri cu Covali și, din spusele tuturor, a dormit până Covali nu s-a așezat pe mâna sau piciorul său după ce a fost ridicat de jos. În orice caz, este necredibil că intenția lui Gajiu de a-l omorâ pe Covali putea fi determinată de simplul fapt că acesta s-a așezat din greșeală pe mână sau picior. Pe de altă parte, martorii au declarat că Covali a fost chemat să vină la râu de către Balanici. Nu este negat faptul că între cei doi existau neînțelegeri, iar chemarea la râu, la miez de noapte, a fost făcută de Balanici cu scopul de clarifica acele neînțelegeri. Acest fapt explică altercația dintre Balanici și Covali. Instanța notează că Balanici a fost anterior condamnat pentru infracțiuni violente (vezi para. 46), iar Covali era mai scund decât Balanici.

93. Având în vedere toate probele din dosar, instanța conchide că, după lovitura la gât, intrarea în apă peste mai puțin de 10 min. de la lovitură și depunerea efortului timp de câteva minute înotând, a survenit stopul cardiac reflector determinat de trauma închisă a gâtului. După cum au explicat experții, deși o persoană putea supraviețui cel mult 30-40 de minute, acest termen se reduce dacă victima depune un efort fizic. Doar această versiune explică lipsa apei în stomacul și plămânii victimei, deoarece, după stop cardiac, apă nu mai poate pătrunde în aceste organe, chiar dacă cadavrul se află mai mult timp în apă.

ii. Învinuirea adusă lui Balanici în baza art. 151 Cod penal

94. Acuzarea și avocatul Dumneanu susțin că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra ordonanței de renunțare la învinuirea lui Balanici pentru fapta prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal. În apel, cei doi nu au invocat renunțarea la învinuire. Totuși, instanța de apel a rejudecat cauza și a aplicat efectul devolutiv, casând total sentința. Cu toate acestea, ea nu a analizat cauza dincolo de argumentele părților, omițând să se pronunțe asupra renunțării la învinuire. Prin urmare, această omisiune a avut loc și în instanța de apel și poate fi invocată în recurs chiar dacă nu a fost invocată de recurent în apel.

Temeinicia recursului

95. La 11 decembrie 2018, procurorul Nicolae Dumbrăveanu a renunțat la învinuirea lui Balanici, în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (vezi para. 15). Această

chestiune nu a fost soluționată în instanța de fond și de apel. La etapa recursului, procurorul Cătălin Scutelnic a concretizat că renunțarea este totală. Părțile au fost de acord cu renunțarea la învinuire, dar au exprimat poziții diferite vis-a-vis de soluție. Acuzarea a cerut achitarea, avocații Dumneanu și Mațco – încetarea procesului penal, iar avocatul Ciobanu-Nițuleac a susținut că, deoarece modificarea învinuirii a fost aprobată de conducerea Procuraturii Generale, procesul nu mai trebuia de continuat pe acest capăt de acuzare.

96. Renunțarea la învinuire este procedura prin care procurorul decide, la faza judecării cauzei, să nu mai continue susținerea învinuirii adusă unei persoane. Motivele de renunțare la învinuire pot fi diferite: insuficiența probelor, erorile de drept sau circumstanțe care împiedicau pornirea urmăririi penale sau înaintarea învinuirii, etc. Decizia de renunțare la învinuire o ia procurorul prin ordonanță motivată, care se transmite instanței ce judecă cauza.

97. Deși a transmis instanței de judecată ordonanța de renunțare la învinuire, nici prima instanță nici cea de apel nu s-a pronunțat asupra renunțării la învinuirea lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal. Art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că renunțarea la învinuire se soluționează prin sentință. Ignorarea de către instanță a ordonanței de renunțare la învinuire constituie eroarea judiciară prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală. În instanța de recurs, procurorul a confirmat renunțarea totală la învinuirea lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal. Prin urmare, în această parte, decizia instanței de apel urmează a fi casată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Decizia instanței cu privire la renunțarea la învinuire

98. Art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală reglementează renunțarea la învinuire la etapa judecării cauzei. După cum rezultă din [decizia Curții Constituționale nr. 6/2020](#) (vezi para. 72), renunțarea procurorului la învinuire nu se admite de către instanța de judecată automat. Instanța trebuie să verifice întrunirea condițiilor prevăzute de lege pentru renunțarea la învinuire, asigurând astfel respectarea tuturor drepturilor implicate, inclusiv a părții vătămate.

99. Art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că renunțarea la învinuirea poate fi făcută doar după cercetarea ansamblului de probe în instanța de judecată. De asemenea, procurorul trebuie să emită o ordonanță motivată în care să explice de ce probele cercetate nu confirmă învinuirea. Doar la întrunirea acestor condiții, instanța urmează să admită renunțarea la învinuire. După cum rezultă din decizia Curții Constituționale nr. 6/2020, § 23, partea vătămată se poate pronunța pe marginea renunțării la învinuire, inclusiv să-și exprime dezacordul cu renunțarea la învinuire, precum și să conteste hotărârea prin care a fost admisă renunțarea la învinuire.

100. Din cele menționate în paragraful precedent rezultă că renunțarea la învinuire poate avea loc doar la sfârșitul cercetării tuturor probelor în instanța de fond. Art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că pe marginea renunțării

la învinuire se emite o sentință. Pronunțarea unei hotărâri legale nu poate avea loc fără a finaliza dezbaterile și a oferi ultimul cuvânt inculpatului. Prin urmare, renunțarea la învinuire a procurorului nu întrerupe examinarea cauzei, aceasta urmând a fi soluționată în deliberare, după finalizarea dezbaterilor judiciare.

101. Deși art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că pe marginea renunțării la învinuire se emite o sentință, care poate fi emisă de prima instanță, nu este exclus ca convingerea procurorului pentru renunțarea la învinuire să se formeze și în instanța de apel. Ordonanța procurorului nu este suficientă pentru casarea unei hotărâri judecătorești. Din acest motiv, în cazul unei sentințe de condamnare, în instanța de apel, procurorul poate renunța la învinuire doar în cazul stabilirii unor circumstanțe noi, care nu au fost cercetate în prima instanță. Renunțarea la învinuire poate avea loc și în instanța de recurs, însă doar după cercetarea *de novo*, în prezența părților, a probelor. Având în vedere că în revizuire cercetarea întregului probatoriu nu are loc, nici renunțarea la învinuire nu este admisibilă.

102. Ordonanța procurorului de renunțare la învinuire trebuie să fie suficient de motivată pentru a proba persistența dubiilor în ceea ce privește vinovăția, care, conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, urmează să ducă la achitare. Cerința de motivare a ordonanței de asemenea impune procurorului obligația de a analiza în ordonanță toate probele esențiale, separat și coroborate între ele. Dacă procurorul nu își onorează aceste obligații, renunțarea la învinuire nu poate fi admisă, deoarece sistemul de justiție penală nu poate tolera arbitrariul admis de persoanele responsabile de procesul penal.

103. Instanța de judecată urmează să țină cont de faptul că partea vătămată are dreptul să înainteze apel și recurs atât pentru a obține despăgubire, cât și în ceea ce privește pedeapsa penală. Legea totuși nu cere acordul părții vătămate pentru renunțarea procurorului la învinuire. Totuși, în unele tipuri de cauze, urmărire penală nu poate fi pornită fără plângerea victimei. În cazul urmăririlor penale prevăzute de art. 276 Cod de procedură penală, renunțarea la învinuire, în principiu, nu poate avea loc fără acordul victimei. De asemenea, instanța de judecată urmează să verifice dacă prin renunțarea la învinuire fără acordul părții vătămate nu este încălcată Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Completul reiterează obligația statului de a trage la răspundere pe cei vinovați de omoruri intenționate (hot. CtEDO [Sinim v. Turcia](#), 2017, § 59; [Ciechońska v. Polonia](#), 2011, § 66), maltratare (tov. CtEDO [O.R. și L.R. v. Moldova](#), 2018, §§ 67-83) și alte violări deosebit de serioase ale drepturilor omului comise cu intenție.

104. Din ultima parte a art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală rezultă că judecătorul se pronunță pe marginea renunțării la învinuire prin sentință. Având în vedere cele menționate în para. 98-103, dacă nu constată întrunirea condițiilor legale pentru renunțarea la învinuire, în aceeași sentință, sau decizie în instanța de apel sau recurs, instanța respinge renunțarea la învinuire și pronunță hotărârea legală.

105. În această cauză, ordonanța procurorului de renunțare la învinuire este pe două pagini, iar motivarea ei reprezintă ¼ de pagină. În motivare se invocă că ultimul raport de expertiză, nr. 254, din 18 octombrie 2017, constată că moartea lui Vitalie Covali se datorează asfixiei mecanice prin înec. Procurorul nu a făcut o analiză a tuturor probelor cauzei și nu explică în ordonanță de ce procurorul a considerat că celelalte rapoarte de expertiză urmează a fi desconsiderate. El nu a oferit o explicație pentru originea traumei la gât. Raportul de expertiză nr. 254 a conchis că acesta putea fi cauzată în urma încercării victimei de a se salva de înec, deși în materialele cauzei nu existau probe că victima a fost ținută de gât pentru a fi înecată, ceea ce face concluzia experților necredibilă. De asemenea, expertiza nu a explicat crusta de sânge închegat pe fața victimei. Procurorul a neglijat cu desăvârșire declarațiile lui Volociuc, care a declarat că a văzut cum Balanici a lovit victima, după care victima a căzut la pământ și a rămas nemișcată timp de cel puțin 30 de secunde. El nu a explicat nici cum apreciază contradicțiile dintre declarațiile martorilor date la etapa urmăririi penale și în instanța de judecată. Procurorul nu a explicat nici de ce trauma la gât, pe care experții o apreciază ca vătămare gravă periculoasă care a dus la deces, exclude calificarea acțiunilor lui Balanici conform art. 151 Cod penal.

106. Având în vedere omisiunile din paragraful precedent, coroborate cu versiunea succesorului victimei că Balanici este vinovat de omor, renunțarea la învinuire nu poate fi admisă, deoarece nu este motivată suficient și poate încălca dreptul succesorului victimei la stabilirea vinovatului de omorul fiului său și tragere a acestuia la răspundere penală. În asemenea condiții, instanța urmează să examineze temeinicia învinuirii aduse lui Octavian Balanici în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Temeinicia învinuirii

107. În para. 84-93, instanța a constatat că Balanici i-a aplicat lui Covali o lovitură cu mâna în partea stângă a gâtului. Experții au constatat că, ca urmare a acestei lovituri, a fost cauzată o vătămarea corporală gravă care a provocat decesul lui Covali. În asemenea circumstanțe, instanța constată vinovăția lui Octavian Balanici în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, în circumstanțele menționate în para. 18.

108. Condamnarea lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal a fost făcută cu respectarea dreptului la apărare. Balanici a fost citat pentru ședința ședința Curții Supreme de Justiție, însă nu s-a prezentat și a solicitat examinarea recursului în lipsa sa. Avocatul său totuși a fost prezent în instanța de recurs. Din recursul avocatului Radu Dumneanu rezulta în mod clar că succesorul victimei nu este de acord cu achitarea lui Balanici, deoarece succesorul victimei considera că Balanici a comis omorul. În încheierea din 23 iulie 2025, instanța a întrebat părțile dacă în privința lui Balanici probele au fost apreciate vădit nerezonabil. De asemenea, părțile au fost întrebat despre condițiile în care poate fi admisă renunțarea procurorului la învinuire (vezi para. 64).

iii. Învinuirea adusă lui Gajiu în baza art. 145 Cod penal

109. Achitarea lui Gajiu în baza art. 145 Cod penal este contestată de acuzare și de apărătorul lui Balanici. Recurenții susțin că instanța a apreciat în mod vădit nerezonabil probele. Ei invocă art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și evidențiază unele deficiențe de motivare și tratamente inconsecvente ale probelor. Acuzarea și-a întemeiat învinuirea pe ipoteza potrivit căreia moartea lui Vitalie Covali ar fi survenit ca urmare a asfixiei mecanice prin înec, în formă spastică (uscată), cauzată de Ghenadie Gajiu. Această concluzie se sprijină pe raportul de expertiză nr. 254 din 18 octombrie 2017, precum și pe declarațiile martorilor Denis Vidrașco, Vitalie Cojocari și Eugen Volociuc, date în instanța de judecată.

110. Ipoteza acuzării a fost preluată de prima instanță, însă a fost respinsă de instanța de apel. Deși unele aspecte din motivarea deciziei instanței de apel pot constitui o abatere de la standardele de motivare coerentă a hotărârii judecătorești, ele nu sunt suficient pentru a constata o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, în sensul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

111. Instanța de recurs nu contestă caracterul violent al morții lui Vitalie Covali. În para. 84-93 de mai sus ea a conchis că decesul lui Covali nu a fost comis prin înec, ci ca urmare a traumei la gât, care a fost cauzată de Balanici. Acest fapt exclude învinuirea adusă lui Ghenadie Gajiu în baza art. 145 Cod penal. Prin urmare, în această parte, recursurile nu pot fi admise, deoarece sunt neîntemeiate.

iv. Învinuirea conform art. 287 alin. (2) Cod penal

112. Infracțiunea de huliganism este incriminată ambilor inculpați. Cei doi au fost condamnați și eliberați de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție. Acest capăt de acuzare este contestat cu recurs doar de avocatul Vladislav Ciobanu-Nițuleac, în interesul lui Balanici (vezi para. 55). Recursul a fost declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Avocatul susține că hotărârea atacată este arbitrară, deoarece nu oferă o motivare efectivă a argumentelor invocate de apărare și dispozitivul contravine părții motivate. Balanici a acționat sub influența provocării, aspect confirmat prin declarațiile martorilor Cojocari și Volociuc. Aceste declarații nu au fost supuse analizei într-un spectru mai larg a circumstanțelor în jurul cărora s-au derulat evenimentele. În plus, probele administrate de acuzare nu au confirmat existența laturii obiective a infracțiunii.

113. Referitor la Octavian Balanici completul a constatat că întreaga sa conduită huliganică incriminată se referă la aplicarea unei lovituri lui Vitalie Covali în zona gâtului. Aceeași lovitură a fost incriminată și conform art. 151 alin. (4) Cod penal. În asemenea situații, încadrarea faptei conform art. 151 Cod penal absoarbe calificarea conform art. 287 Cod penal. Încadrarea unei asemenea fapte concomitent conform art. 151 Cod penal și art. 287 Cod penal este inadmisibilă (vezi [hotărârea Plenului CSJ nr. 4/2016](#), pct. 10.4). În orice caz, contrar celor susținute de procuror în instanța de recurs (vezi para. 69), art. 287 Cod penal

niciodată nu poate absorbi art. 151 sau 152 Cod penal. Completul de asemenea notează că Covali a fost chemat la miezul nopții de către Balanici să vină pe malul râului. Ea de asemenea a constatat existența unor neînțelegeri dintre Balanici și victimă, iar scopul chemării victimei la râu a fost clarificarea acestor neînțelegeri. Prin urmare, lovitura aplicată de Balanici lui Covali nu a fost din intenții huliganice, ci din alte motive, lipsind latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal. Prin urmare, Balanici urmează a fi achitat de învinuirea adusă conform art. 287 Cod penal din lipsa elementelor infracțiunii. Această achitare este dispusă prin efectul extensiv al recursului depus de avocatul Radu Dumneanu. Recursul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac urmează a fi respins, deoarece argumentele din acesta în ceea ce privește art. 287 Cod penal nu au fost admise, iar achitarea este dispusă din alte motive.

114. Instanța reține că învinuirea privind înțelegerea prealabilă dintre Balanici și Gajiu privind comiterea infracțiunii de huliganism nu este confirmată. Probele demonstrează caracterul spontan și izolat al conduitei lui Gajiu. Acțiunile lui Ghenadie Gajiu trebuie analizate distinct de cele ale lui Balanici, întrucât ele au început după ce violențele exercitate de Balanici asupra victimei încetase. Din probele cauzei rezultă că, în momentul în care Balanici a aplicat lovitura lui Covali, Gajiu dormea, ceea ce exclude orice înțelegere prealabilă sau participare comună la huliganism. Ulterior, trezit din somn, Gajiu a început să manifeste un comportament agresiv față de victimă, adresând injurii și aplicând lovituri cu intensitate redusă datorită faptului că după altercația cu Balanici, Covali s-a așezat pe Gajiu.

115. Toți martorii audiați, dar și inculpatul însuși, nu contestă aplicarea loviturilor de către Gajiu lui Covali într-un loc deschis, în apropierea mai multor persoane care nu erau implicate în activități infracționale, însoțite de folosirea cuvintelor injurioase. De asemenea nu a fost negată intenția huliganică și lipsa unor supărări anterioare a lui Gajiu față de victimă. Leziunile provocate victimei prin loviturile lui Gajiu au fost calificate drept neînsemnate, neavând legătură cauzală cu decesul lui Covali. Instanța constată că, la 08 august 2013, în jurul orei 1.30, pe malul râului Nistru, în apropierea satului Curături, r. Șoldănești, din intenții huliganice, Gajiu i-a aplicat mai multe lovituri lui Covali în public, cu vădit dispreț față de ordinea de drept și normele de conviețuire socială. Acestea întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal. În această parte, recalificarea de asemenea este dispusă prin efectul extensiv al recursului depus de avocatul Radu Dumneanu, așa cum prevede art. 426 Cod de procedură penală.

v. Individualizarea pedepsei

116. În ceea ce privește Ghenadie Gajiu, completul reține infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal este o infracțiune mai puțin gravă. Termenul de cinci ani de prescripție a răspunderii penale a intervenit. În aceste condiții, instanța dispune liberarea lui Ghenadie Gajiu de pedeapsă penală.

117. La individualizarea pedepsei aplicabile lui Octavian Balanici, completul ia în calcul că circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost reținute. Instanța a luat în calcul că infracțiunea comisă se pedepsește cu o pedeapsă de la 12 la 15 ani. Instanța a început de la media dintre aceste două durate ale pedepsei și a redus termenul cu șase luni deoarece această cauză a durat 12 ani. În aceste condiții, instanța îi stabilește față lui Octavian Balanici pedeapsa de 13 (treisprezece) ani de închisoare, care urmează a fi executată în penitenciar de tip închis.

118. La 21 decembrie 2013, Octavian Balanici a fost reținut, iar ulterior față de acesta a fost aplicată măsura preventivă a arestului preventiv, în care s-a aflat până la 24 ianuarie 2014. Arestul preventiv a fost substituit cu arestul la domiciliu, executat până la 03 aprilie 2014, când a fost dispusă liberarea provizorie sub control judiciar. În temeiul art. 88 alin. (3) Cod penal, instanța include perioada executată în arest preventiv și în arest la domiciliu în termenul pedepsei aplicate lui Octavian Balanici.

vi. Acțiunea civilă

119. La 24 octombrie 2016, Eugenia Ceban a depus acțiune civilă. Potrivit acesteia, în legătură cu decesul lui Vitalie Covali au fost suportate cheltuieli de înmormântare, însă bonurile și facturile aferente nu au fost păstrate. La fel, au fost suportate cheltuieli pentru confecționarea și instalarea monumentului, în sumă de 2.320 de euro, dovedite prin contractele de antrepriză precum și cheltuieli de transport (zbor din Italia în Moldova) în sumă de 622 de euro și 7.080 de lei, dovedite prin biletele de avion. Eugenia Ceban pretinde că a suferit și un prejudiciu moral ca urmare a decesului fiului. Ea solicită încasarea prejudiciului moral de 500.000 de lei de la fiecare inculpat (f.d. 218–233, vol. 7). În susțineri verbale în prima instanță, avocatul succesorului victimei a pledat pentru admiterea în principiu a acțiunii civile, motivând că Ceban nu a avut posibilitate să prezinte toate probele ce reflectă cheltuielile suportate (f.d. 161-162, vol. 9).

120. Conform art. 225 alin. (3) și art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se soluționează împreună cu cauza penală. În temeiul art. 387 alin. (3) CPP, aceasta poate fi admisă doar „în principiu” atunci când prejudiciul material nu poate fi justificat din lipsă de probe, însă numai în cazuri excepționale. Sintagma „cazuri excepționale” trebuie înțeleasă ca situațiile în care dovedirea prejudiciului material nu poate fi realizată într-un termen scurt și ar conduce la tergiversarea nejustificată a procesului. Dacă există posibilitatea justificării imediate a despăgubirilor, inclusiv prin acordarea unui termen suplimentar părții civile, admiterea acțiunii doar în principiu nu este permisă. În orice caz, această soluție nu se aplică prejudiciului moral (decizia nr. [1ra-754/2024](#), § 41), care trebuie stabilit direct de instanță în raport cu criteriile prevăzute de art. 2037 Cod civil.

121. Prima instanță a admis acțiunea civilă în principiu, inclusiv în ceea ce privește prejudiciul moral (f.d. 188, vol. 9). Instanța de apel a menținut sentința în această parte. Prin această decizie a desființată în întregime sentința pe latura

penală în ceea ce privește omorul pentru care se pretinde prejudiciul moral. Acest fapt impune adoptarea unei soluții corespunzătoare și în latura civilă.

122. În acțiunea civilă scrisă, succesorul victimei a invocat cheltuielile suportate în legătură cu înmormântarea fiului, însă acestea nu pot fi confirmate prin probe. Din acest motiv, partea civilă a retractat solicitarea privind încasarea prejudiciului material parțial, cerând admiterea în principiu a acțiunii civile în ceea ce privește prejudiciul material. Din acest motiv, completul admite în principiu acțiunea civilă în ceea ce privește prejudiciul material în privința lui Balanici și respinge acțiune în privința lui Gajiu.

123. Eugenia Ceban solicită încasarea prejudiciului moral de 500.000 de lei de la fiecare inculpat. Admiterea în principiu a pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral este inadmisibilă. Prejudiciul moral solicitat pentru cauzarea decesului fiului său. După cum a constatat mai sus, doar acțiunile lui Octavian Balanici sunt în legătură cauzală cu decesul lui Vitalie Covali. Prin urmare, pretențiile față de Ghenadie Gajiu sunt neîntemeiate.

124. Art. 2037 alin. (3) Cod Civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. Prejudiciul moral în cauze de omor nu este susceptibil de o evaluare exactă în bani, însă acordarea unei compensații bănești semnificative constituie un mijloc echitabil de reparare și o formă de recunoaștere a suferințelor îndurate de succesorii victimei. [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#) prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova.

125. Completul reține că, prin fapta ilicită săvârșită de Octavian Balanici, a fost suprimată viața lui Vitalie Covali. Pierdere fiului la o vârstă tânără inevitabil cauzează suferințe psihice deosebit de puternice oricărei mame. În hotărârea [Boboc ș.a. c. Moldovei](#), CtEDO a acordat la trei reclamanți suma totală de 50.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru omorârea soțului și, respectiv, fiului reclamanților de către colaboratorii statului. În hotărârea [Timuș și Țăruș v. Moldova](#), CtEDO a acordat suma totală de 50.000 de euro la doi reclamanți pentru omorârea fratelui de către reprezentanții statului. În hotărârea [Ghimp ș.a. v. Moldova](#), CtEDO a acordat la patru reclamanți suma totală de 60.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru decesul soțului și, respectiv a unei rude apropiate ca urmare a unei pretinse maltratări de către poliție. Aceste cauze pot fi comparate cu prezenta cauză.

126. Având în vedere cele menționate în pare. 122 și 124, completul admite integral acțiunea civilă în privința lui Octavian Balanici în ceea ce privește prejudiciul moral și dispune încasarea de la acesta a 500.000 de lei în folosul Eugeniei Ceban.

127. Având în vedere renunțarea vădit întemeiată a procurorului la învinuire, ce a determinat în mod clar încălcarea legalității, a drepturilor succesorului victimei, dar și o confuzie în ceea ce privește soluționarea cauzei, instanța de recurs, în temeiul art. 218 Cod de procedură penală, emite o încheiere interlocutorie privind comportamentului tuturor procurorilor care au susținut renunțarea la învinuirea în privința lui Octavian Balanici în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod de procedură penală. Aceasta este adresată Procurorului General și Inspecției procurorilor.

128. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) și 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca neîntemeiate recursul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac și, în parte, recursul procurorului Valentina Gavdiuc, în ceea ce privește achitarea lui Ghenadie Gajiu;

Admite recursul procurorului Valentina Gavdiuc, în partea renunțării procurorului la învinuirea adusă lui Balanici în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, și recursul avocatului Radu Dumneanu;

Casează în parte sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 05 aprilie 2019 și decizia Curții de Apel Bălți din 16 iulie 2024, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

- a) Octavian Balanici se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și se condamnă la 13 (treisprezece) ani de închisoare în penitenciar de tip închis. Termenul de executare a pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului se va calcula din ziua reținerii, cu includerea în acest termen a perioadei în care acesta s-a aflat în stare de arest;
- b) Octavian Balanici se achită de învinuirea adusă conform art. 287 Cod penal, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii;
- c) Ghenadie Gajiu se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și se liberează de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție;
- d) Se mențin dispozițiile deciziei în partea achitării lui Ghenadie Gajiu de învinuirea adusă în baza art. 145 Cod penal;
- e) Se admite în principiu acțiunea civilă privind repararea prejudiciul material în privința lui Octavian Balanici și respinge acțiunea în privința lui Ghenadie Gajiu;
- f) Se admite în parte acțiunea civilă și se dispune încasarea din contul lui Octavian Balanici în beneficiul Eugeniei Ceban a sumei de 500.000 (cinci sute mii) de lei pentru prejudiciul moral;

- g) Se mențin dispozițiile sentinței cu privire la soarta corpurilor delictive;
- h) Se emite o încheiere interlocutorie în temeiul art. 218 Cod de procedură penală, privind comportamentul tuturor procurorilor care au susținut renunțarea la învinuirea în privința lui Octavian Balanici în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod de procedură penală, care se expediază Procurorului General și Inspecției procurorilor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea